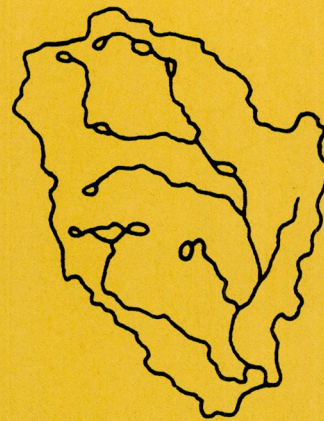

Vassdragsforsk

ANNE KROKEN

*FRILUFTSLIV OG ANDRE UTENDØRS-
AKTIVITETER I HOMLAVASSDRAGET.
SØR-TRØNDELAG FYLKE*

Rapport nr. 116

Oslo 1987

Program for naturforvaltning

OMORGANISERING AV KONTAKTUTVALGSSYSTEMET

Kultur- og vitenskapsdepartementet, Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet har inngått avtale om at Norges allmennvitenskapelige forskningsråd (NAVF) skal videreføre kontaktutvalgssystemets arbeid innen vassdragssektoren. Dette arbeidet skal nå styrkes og videreutvikles.

I denne forbindelse har NAVF opprettet "Program for naturforvaltning". Kontaktutvalgssystemets tidligere sekretariat inngår i dette. Programmet kalles VASSDRAGSFORSK.

Rapportserien fra Kontaktutvalget for vassdragsreguleringer, Universitetet i Oslo videreføres nå av Vassdragsforsk. Rapportenes nummerering er fortløpende fra den tidligere serien.

Vassdragsforsk

Program for naturforvaltning
Opprettet av Norges allmenn-
vitenskaplige forskningråd

adr. Universitetet i Oslo
Postboks 1037, Blindern
0315 OSLO 3
tlf. 02-454684

ANNE KROKEN

**FRILUFTSLIV OG ANDRE UTENDØRS-
AKTIVITETER I HOMLAVASSDRAGET,
SØR-TRØNDELAG FYLKE**

FORORD

Denne rapporten er utarbeidet på oppdrag fra A/S Meraker Brug i forbindelse med deres planer om utbygging og regulering av Homlavassdraget.

Metodeapparatet som er benyttet i rapporten er utarbeidet av Hanne Toftdahl, som også har gitt god veiledning og nyttige kommentarer underveis.

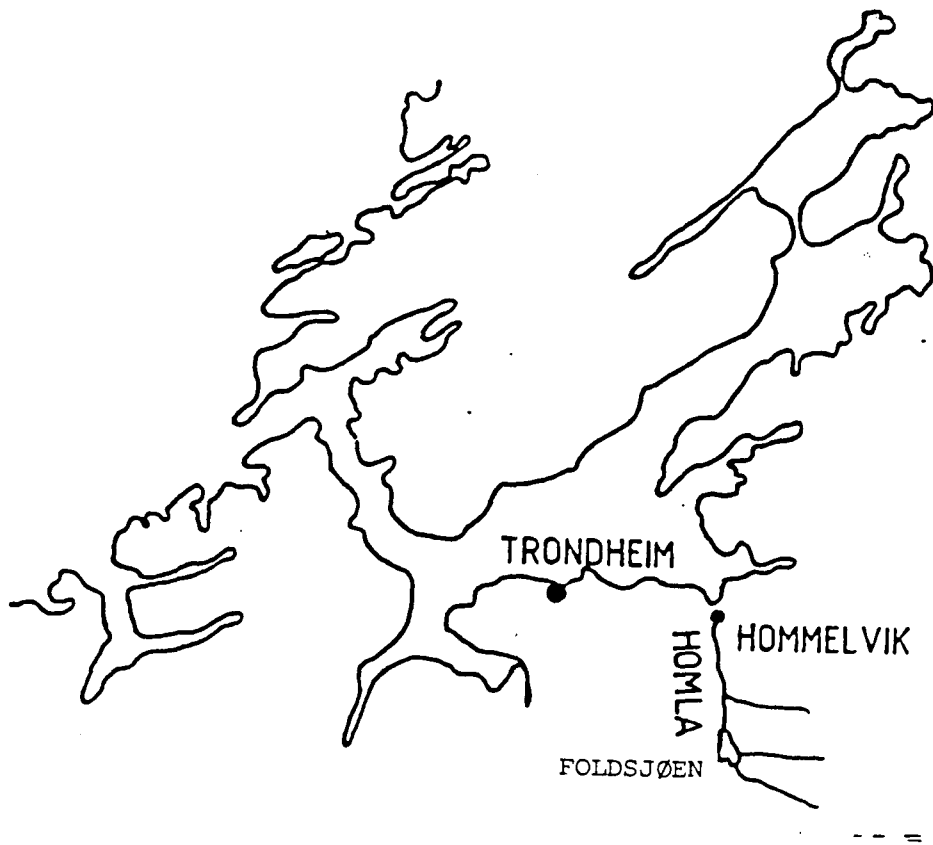
Utredningen er i sin helhet bekostet av konesjonssøkeren som takkes for godt samarbeid. Takk også til Harald Byberg og Rolf Brovold i Malvik kommune for god hjelp med å skaffe tilveie nødvendig materiale og opplysninger i forbindelse med rapportskrivningen. Bjarne Kyllø og Ole Johan Sætre har også bidratt med nyttig informasjon.

Ragnhild Frilseth har tekstbehandlet rapporten.

Oslo, april 1987

Anne Kroken

Figur 1. Prosjektområdet

INNHold

1. SAMMENDRAG/KONKLUSJON	1
1.1. Kort om rapportens metode	1
1.2. Verdivurdering	2
1.3. Konsekvensanalyse	2
1.4. Kompensasjonstiltak	3
2. FRILUFTSLIVSBEGREPET	4
2.1. Innledning	4
2.2. Hvilke friluftaktiviteter som er mest utbredt	5
2.3. Metode for konsekvensanalyse for friluftsliv	7
3. HOMLA - EN PRESENTASJON	9
3.1. Utbyggings- og undersøkelsesområdet	9
3.2. Utbyggingsplaner	9
4. REGIONAL STATUSOVERSIKT	14
4.1. Innledning	14
4.2. Status i plandokumenter	15
4.3. Statusoversikt over vassdrag i fylket	16
5. REGISTRERINGER	19
5.1. Innledning	19
5.2. Opplevelsesmuligheter	20
5.2.1. Kulturminne	20
5.2.2. Dyre- og fugleliv	21
5.2.3. Vegetasjon	21
5.2.4. Dølanfossen og Storfossen	21
5.3. Egnethet for friluftsliv	22
5.4. Metode	25
5.5. Bruken av området idag	26
6. REGIONAL SAMMENHENG FOR FRILUFTSLIV	32
7. VERDIVURDERING	34
7.1. Innledning	34
7.2. Homla - Foldsjøen	34
8. KONSEKVENSVURDERING	36
9. KOMPENSASJONSTILTAK	38
10. KONKLUSJON	38
LITTERATURLISTE	40

1. SAMMENDRAG/KONKLUSJON

1.1. KORT OM RAPPORTENS METODE

Formålet med denne rapporten er å belyse hvilke konsekvenser friluftslivet får ved en utbygging av Homlavassdraget etter alternativ C, men med Foldsjøen kraftverk.

Friluftsliv er ikke et entydig begrep, men kan avgrenses på ulike måter. En definisjon av begrepet er gjort i Langtidsprogrammet 1974-77 (St. meld. nr. 71, 1972-73), og er senere benyttet i en rekke offentlige utredninger og meldinger:

"Friluftsliv er opphold i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturoplevelser"

Det er med utgangspunkt i en slik definisjon av friluftsliv denne undersøkelsen er utarbeidet.

For å kunne gi en verdi- og konsekvensvurdering av friluftslivet, er friluftslivsaktivitetene inndelt i hovedkategoriene;

- tradisjonelt friluftsliv (fotturer, skiturer, osv.)
- moderne friluftsliv (sport, idrett)
- andre utendørsaktiviteter (hytteliv, reiseliv).

Områdets verdi for friluftsliv blir analysert med utgangspunkt i fire verdimål:

- opplevelsesmuligheter
- egnethet
- dagens bruk
- regional situasjon for friluftsliv

Verdivurderingene blir gjort på bakgrunn av de registreringer som er systematisert etter de fire verdimålene. I tillegg gis en evaluering av verdiene utfra et samlet kriterieoppsett for verdivurderinger som ble utarbeidet til Samlet Plan (St. meld. nr. 63, 1984-85). Evalueringen gjøres for de ulike aktivitetsgruppene. I denne rapporten er evalueringen imidlertid konsentrert om det tradisjonelle friluftslivet ettersom dette var mest utbredt i om-

rådet. Konsekvensanalysen bygger på verdivurderinger etter et tilsvarende kriterieoppsett som for verdievalueringen.

Det er bare foretatt en kort vinterbefaring med bil langs vassdraget; langs Homla og delvis rundt Foldsjøen, januar 1987. Det er også sendt ut spørreskjemaer til 100 tilfeldig utvalgte personer med tilknytning til vassdraget. Svarprosenten her var på 47%.

1.2. VERDIVURDERING

Området har svært stor verdi for tradisjonelt friluftsliv. De to andre gruppene av friluftsliv; andre utendørsaktiviteter og moderne friluftsliv, vil som nevnt over, ikke bli vurdert i denne sammenheng. I verdivurderingen er det tatt hensyn til opplevelsesmulighetene som bl.a. knytter seg til de to fossefallene, og de kulturelle severdigheter i nær tilknytning til vassdraget. I forhold til tilstøtende områder er dette området ikke så preget av tilrettelegging for turvirksomhet. Vassdragsområdet inneholder et av få gjenværende elementer, fossefall, som har stor opplevelsesverdi for friluftsliv, rekreasjonsinteresser og andre utendørsaktiviteter (reiseliv).

Området er svært godt egnet til mange ulike aktiviteter som bading, soling, fotturer, skiturer, rasting, hytteliv, jakt og fiske. Den regionale friluftslivsverdien er også stor fordi området er lett tilgjengelig med veier og skogsbilveier. I tillegg er dette et befolkningsnært område som gjør det egnet også for mer kortvarig bruk; eks. badeturer til Foldsjøen på ettermiddagen/kvelden sommerstid.

1.3. KONSEKVENSANALYSE

Utbyggingen etter planen, alternativ C med Foldsjøen kraftverk, vil få store negative konsekvenser for opplevelsene i nærmiljøet langs vassdraget fra Foldsjøen og ned til Hommelvik. Nedstrøms Foldsjøen vil det bli liten eller ingen vannføring, og de to fossene Storfossen og Dølanfossen vil bli tørrlagte. Inngrepet

gjør at mangfoldet og opplevelsesverdien i dette området blir berørt. Når det gjelder området omkring Foldsjøen, vil en utbygging medføre middels store negative konsekvenser. Sjøen har også tidligere vært regulert, samtidig som tapping av magasinet vil skje utenfor sommersesongen, vil friluftaktiviteter her ikke berøres nevneverdig. Ved lav vannstand vil imidlertid deler av Foldsjøen framstå som myrområder.

1.4. KOMPENSASJONSTILTAK

Ifølge utbygger vil ikke vannstanden i Foldsjøen bli så lav i løpet av sommersesongen at det vil framkomme myrområder/tørre områder i deler av sjøen slik tilfelle har vært de siste årene. Dersom dette likevel skulle skje, vil en eventuell kompensasjon være å bygge en terskel i dette området. Dette for å bevare noe liv i sjøen som ellers ville dø ut, og for å opprettholde vannspeilet i landskapsbildet. Det siste er særlig viktig for hytteeierene i området.

I forbindelse med eventuell restaurering av det gamle Mostadmarka Jernverk, bør det også sørges for en viss vannføring her i sommersesongen for å gi et mer helhetlig inntrykk av forholdene slik de engang har vært.

2. FRILUFTSLIVSBEGREPET

2.1. INNLEDNING

Friluftsliv er, foruten å være et relativt nytt fagfelt både innenfor den generelle planleggingen, og spesielt i vassdragsplanlegging, heller ikke et entydig begrep. Begrepet kan avgrenses på flere måter, og de viktigste kriteriene som har vært brukt for å skille mellom f.eks. friluftsliv, mosjon og idrett, er opplevelse, ferdighet, innsats, utstyr og område hvor aktiviteten utøves. Mens det mest typiske for friluftsliv er naturopplevelse og rekreasjon, karakteriseres mosjon av fysisk aktivitet, og idrett av konkurransemomentet (Statistisk Sentralbyrå 1984). Det som imidlertid er felles for alle tre aktivitetene, er at de hovedsakelig utøves i fritiden.

Innholdet i friluftslivsbegrepet endrer seg også over tid, eksempelvis vil det som tidligere var ren næringsvirksomhet, jakt og fiske, idag utøves som friluftslivsaktiviteter.

En mer presis definisjon av friluftslivsbegrepet er forsøkt gjort i Langtidsprogrammet 1974-77 (St. meld. nr. 71, 1972-73), og senere benyttet i en rekke offentlige utredninger og meldinger:

"Friluftsliv er opphold i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelser"

I dette Langtidsprogrammet ble det også presentert en egen spesialanalyse for friluftsliv, hvor det overordnede mål for friluftslivspolitikken ble skissert slik:

".... alle må få like muligheter til å utøve friluftsliv. Dette betyr at eksisterende muligheter må sikres for dem som utøver friluftsliv, at de som ønsker å utøve mer friluftsliv kan få muligheter til det, og at en må dekke det behov som utviklingen vil medføre" (s. 9).

I forbindelse med virkemiddelbruken står følgende:

"Både lovgivning, offentlige bevilgninger, planlegging og informasjon må nyttes for å tilrette-

legge forholdene for friluftslivet i områder som har spesiell interesse for friluftslivet, slik som langs vassdrag og fjellområdene i hele landet, de store sammenhengende naturområdene, mindre områder med høy kvalitet" (s. 10).

I Stortingsmelding om vern av norsk natur (St. meld. nr. 68, 1980-81) heter det:

"..... en viktig side av friluftslivet er naturopplevelsen" (s. 50).

og videre

"Hovedformålet i friluftslivspolitikken vil fortsatt være å skaffe alle grupper i befolkningen gode muligheter til å utøve friluftsliv " (s. 50).

Med bakgrunn i disse politiske målsettingene, er det behov for å skaffe tilveie informasjon om friluftslivsarealer og friluftslivsb Bruken i plansaker og arealdisponeringssaker.

Denne fagutredningen tar sikte på å dekke de behov forvaltningen, de berørte parter og planlegger har til undersøkelser av de skadelidende interesser ved vannkraftreguleringer.

Fagutredningen bygger på de erfaringer som man fram til idag har høstet innen sektoren vassdrag/friluftsliv. Det arbeides for tiden med å videreutvikle metode- og begrepsapparat innen konsekvensanalyser i friluftsliv.

2.2. HVILKE FRILUFTSLIVSAKTIVITETER SOM ER MEST UTBREDT

Friluftslivsaktiviteter foregår i tilknytning til naturområder som skog og mark, fjell eller sjø. Det å ferdes i naturen er det vesentligste for naturopplevelsens egen skyld. Det meste av mosjonsaktivitetene og noe av friluftslivet finner også sted i bolignære områder.

Ved utøvelse av friluftsliv er naturopplevelse og eventuelt mat-
auk, like så viktig som den fysiske aktiviteten.

Ifølge en undersøkelse Statistisk Sentralbyrå har foretatt om fri-
luftsliv i Norge (Statistisk Sentralbyrå 1984), er de viktigste
friluftslivsaktivitetene disse:

- fotturer i skog, mark og fjell
- skiturer i skog, mark og fjell
- fisketurer
- bading utendørs
- løpeturer, joggeturer (s. 31)

Dette gjelder uansett alder og kjønn, med unntak av fiske som er
en aktivitet dominert av menn. Disse aktivitetene har også vist
seg å være dominerende friluftslivsaktiviteter over tid (perioden
1974-82).

I denne fagutredningen, som i tilsvarende fagutredninger for fri-
luftsliv (Toftdahl, H. 1986, Vistad, O.J. 1986) legges det vekt på
de mest utbredte friluftslivskvalitetene. Utredningene omfatter
imidlertid også andre former for friluftsliv og utendørsaktivi-
teter hvor naturopplevelse står sentralt.

De friluftslivsaktivitetene som er nevnt ovenfor, utgjør det en i
konsekvensanalyser for vassdragssaker har valgt å kalle

tradisjonelt friluftsliv (vedlegg 1)

Til forskjell fra det tradisjonelle friluftslivet, har en også de
aktiviteter som krever større grad av tilrettelegging; tekniske
anlegg, opparbeidelse osv. Disse aktivitetstypene, som også om-
fatter sport og idrett, kalles

moderne friluftsliv (vedlegg 1)

Analysen omfatter vanligvis også en tredje kategori av aktivi-
teter, men som ikke behandles her, nemlig

andre utendørsaktiviteter (vedlegg 1)

Dette er aktiviteter som i liten grad knytter seg til fysisk aktivitet, og krever god tilgjengelighet (veier, overnattingssteder mm.). Til denne gruppen hører reiseliv, turisme, hytteliv osv. I Miljøverndepartementets utredning (Miljøverndepartementet 1985) betegnes denne gruppen som "annen fritidsbruk av natur". Moderne friluftsliv og andre utendørsaktiviteter omtales ikke i denne rapporten.

2.3. METODE FOR KONSEKVENSANALYSE FOR FRILUFTSLIV

Den metoden som er benyttet i denne rapporten, er utviklet gjennom arbeidet med Verneplan III for vassdrag (NOU 1983:45), Stortingsmelding nr. 63, om Samlet Plan (1984-85) og gjennom K-prosjektet (Miljøverndepartementet 1984).

Denne fagrapporten om utbyggingen av Homlavassdraget, er utarbeidet etter samme metode, kriterieoppsett og definisjon som i andre tilsvarende rapporter (eksempel Toftdahl, H. 1986, Vistad, O.I. 1986). Miljøverndepartementet arbeider også med et oppsett for en veileder til slike utredninger. Denne veilederen bygger på en metode hvor en tar utgangspunkt i et sett på fire verdimål, en tredelt definisjon av friluftslivet (se kap. 2.1), et kriterieoppsett for evaluering av verdi (vedlegg 2), og et kriterieoppsett for evaluering av konsekvenser (vedlegg 3). De to kriterieoppsettene er utarbeidet av en faggruppe for naturvern og friluftsliv til Samlet Plan. De fire verdimålene som er bruk for å vurdere den verdien et område har for friluftslivet, skal kort omtales i det følgende:

Opplevelsesmuligheter

Herunder redegjøres for alle de komponenter i vassdragsområdet som kan tenkes å ha betydning for de som ferdes i området; fugleliv, kulturminner, dyreliv, vegetasjon, fisk, vilt, geologi, landskap.

Opplevelsesmulighetene registreres ved å studere andre fagrapporter for området. Etersom det for Homla ikke finnes en egen land-

skapsrapport, er sentrale landskapselementer basert på egen befaring.

Egnethet

Områdets egnethet for ulike aktiviteter gir en oversikt over så vel aktiviteter som utøves i dag, som områdets potensielle verdi for ulike aktiviteter.

Egnetheten registreres gjennom feltobservasjoner og intervjuer.

Dagens bruk

Herunder skal redegjøres for ferdsel og bruk i fritiden i dag.

Dagens bruk registreres gjennom samtaler med flest mulig lokal-kjente folk og brukere/brukergrupper forøvrig. Det vurderes for hvert enkelt prosjekt hvorvidt en intervjuundersøkelse av større omfang er nødvendig. For mindre utbyggingssaker ansees det å være tilstrekkelig med feltobservasjoner og samtaler med en gruppe brukere og lokale kjentfolk. For Homla er det foretatt en brukerundersøkelse, det er sendt ut ca. 100 spørreskjema til brukere av området (vedlegg 5).

Regional situasjon

Herunder skal gis en grov oversikt over friluftslivsområder i regionen, eventuelle alternative friluftsområder og urørte turområder.

Den regionale oversikten innbefatter en oversikt over verneplanstatus, regulerte vassdrag og alternative turområder skissert i plandokumenter. Samtaler med planleggere på ulike forvaltningsnivåer og brukerorganisasjoner, er også nødvendig.

Metoden forutsetter feltstudier, personintervjuing, litteraturstudier og nær kontakt med utbygger, fylkes- og kommuneadministrasjon og studier av tilgjengelig relevant litteratur over området.

3. HOMLA - EN PRESENTASJON

3.1. UTBYGGINGS- OG UNDERSØKELSESONOMRÅDET

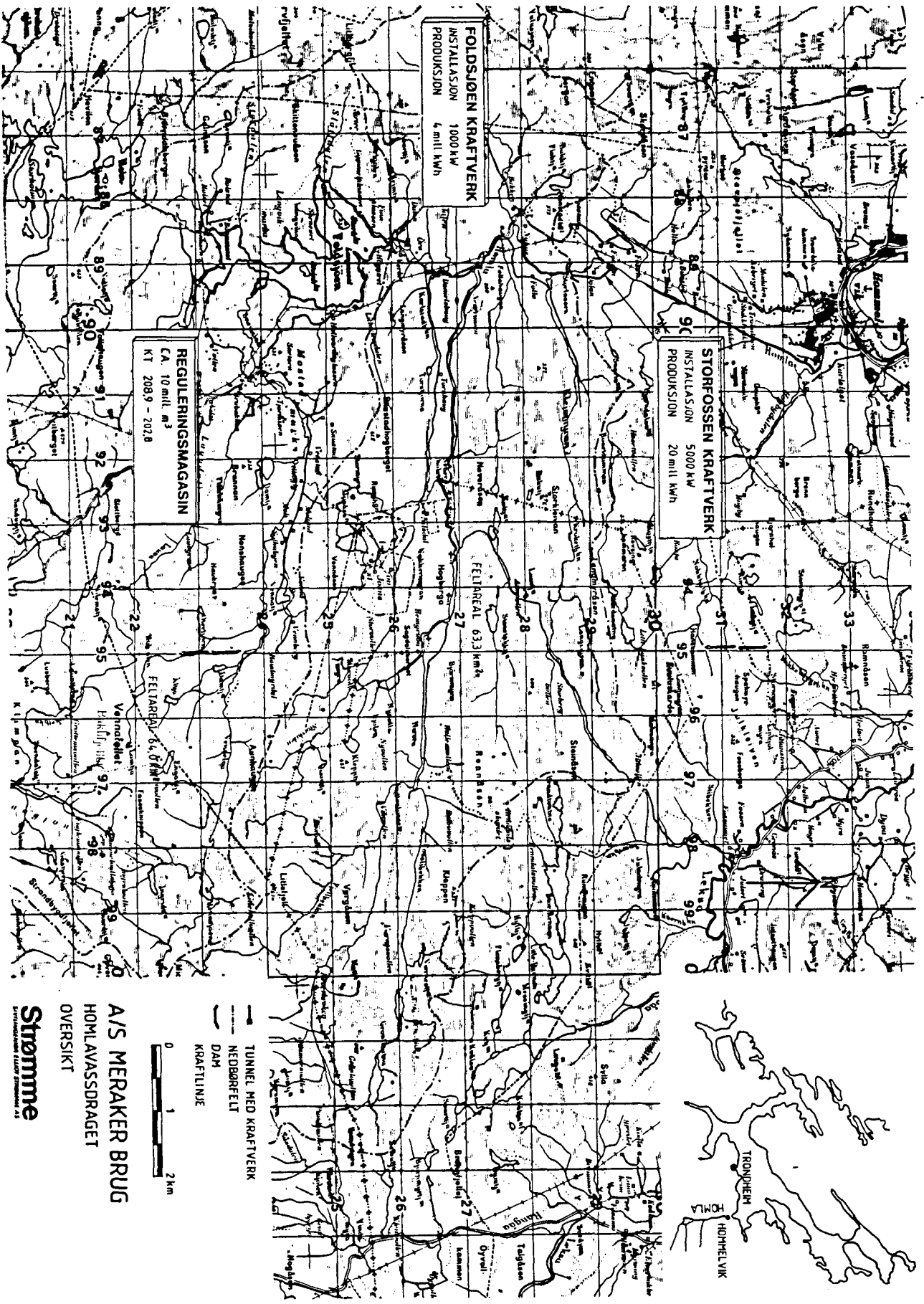
Det aktuelle utbyggingsprosjektet er Homlavassdraget i Malvik kommune. Homla har sitt utspring i Foldsjøen (206 m o.h.), nedslagsfeltets største innsjø, og renner ut i Hommelvika. Det totale nedbørfeltet er på 153,9 km², og strekker seg fra området nord for Selbusjøen (opptil 6-700 m o.h.) og ned til Trondheimsfjorden. Størsteparten av feltet ligger i Malvik kommune, mens søndre del ligger i Selbu kommune, og østre del i Stjørdal kommune (Nord-Trøndelag). Fra Foldsjøen renner Homla nokså rolig før den kommer til de to fossene Storfossen og Dølanfossen. De største sideelvene på denne strekningen er Nævra og Krokotbekken. Etter Dølanfossen renner elva gjennom en trang dal før den munner ut i Trondheimsfjorden ved Hommelvika.

3.2. UTBYGGINGSPLANER

Det er foreslått tre alternative utbyggingsmåter i vassdraget, alternativ A, B, C (+ et alternativ D), hvorav alternativ C er det aktuelle. Utbyggingen av Homla etter alternativ C, antas imidlertid å gå utover det vurderte alternativet i og med at det ønskes å bygge en kraftstasjon ved Foldsjøen i tillegg. Utbygging av vassdraget med en kraftstasjon i Storfossen er vurdert i Samlet Plan og plassert i kategori I. Den andre kraftstasjonen like nedenfor Foldsjøen, var ikke med i Samlet Plan-vurderingen. Denne stasjonen på ca. 1 MW ansees i liten grad å endre konsekvensbildet ved utbyggingen, og det er foreslått at prosjektet blir konsekvensbehandlet uten ny Samlet Plan-behandling.

Foldsjøen er også tidligere regulert i forbindelse med tømmerfløting. Ved utløpet av sjøen var det en gammel tømmerkistedam med oppstrøms tetningsdekke av plank. Denne dammen ble i 1986 erstattet med ny betongdam.

Foldsjøen er hovedmagasin for alle tre alternativene. Reguleringskotene vil varierer mellom 203,0-208,9. Fra ca. 1. mai vil

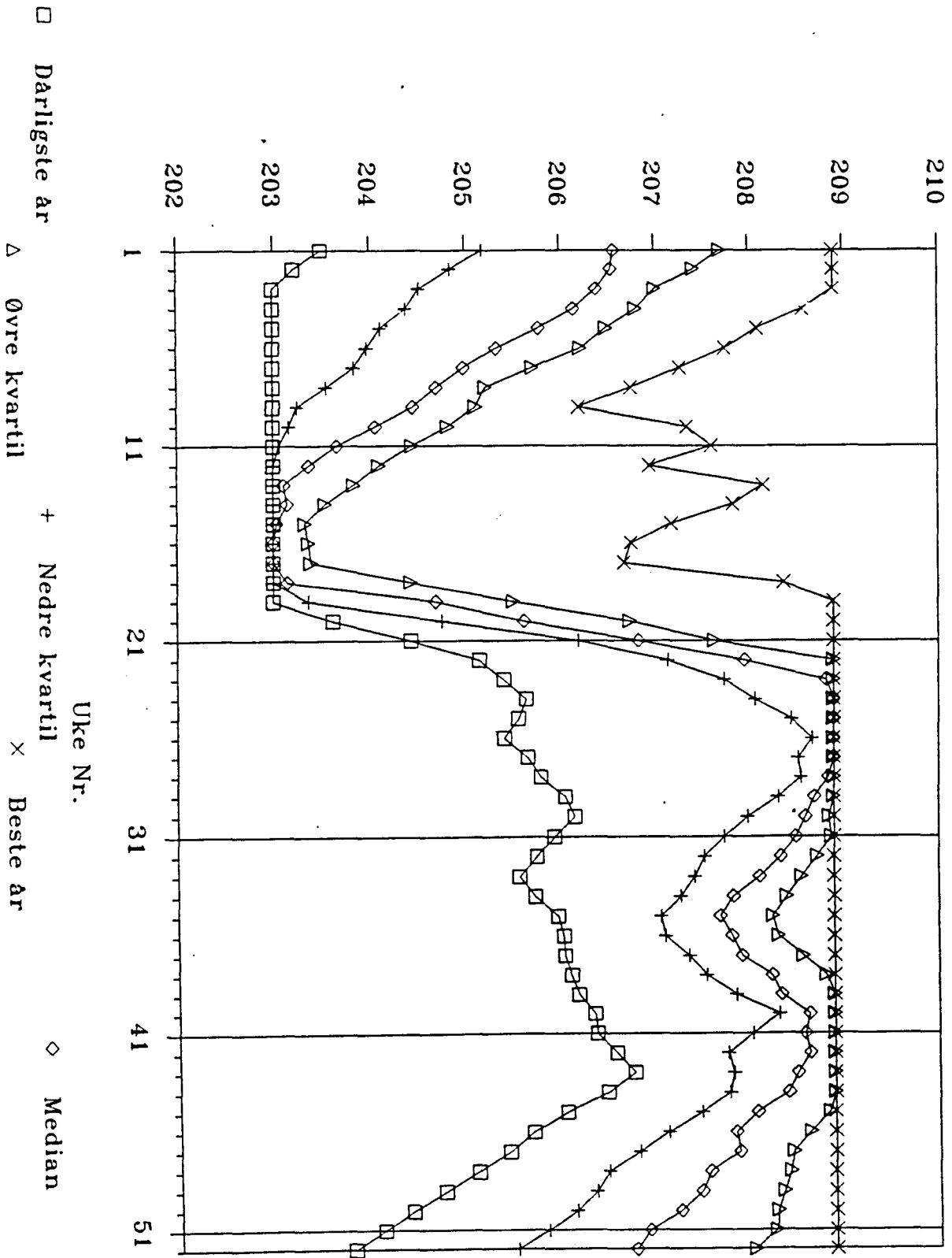
Figur 2.

det ikke foregå tapping av magasinet, og fra slutten av mai vil magasinet gjennomsnittlig nå et maksimumsnivå ved kote 208,9. I tørre somre vil vannstanden ligge på et lavere nivå. 1. oktober tappes magasinet igjen. (se fig. 2).

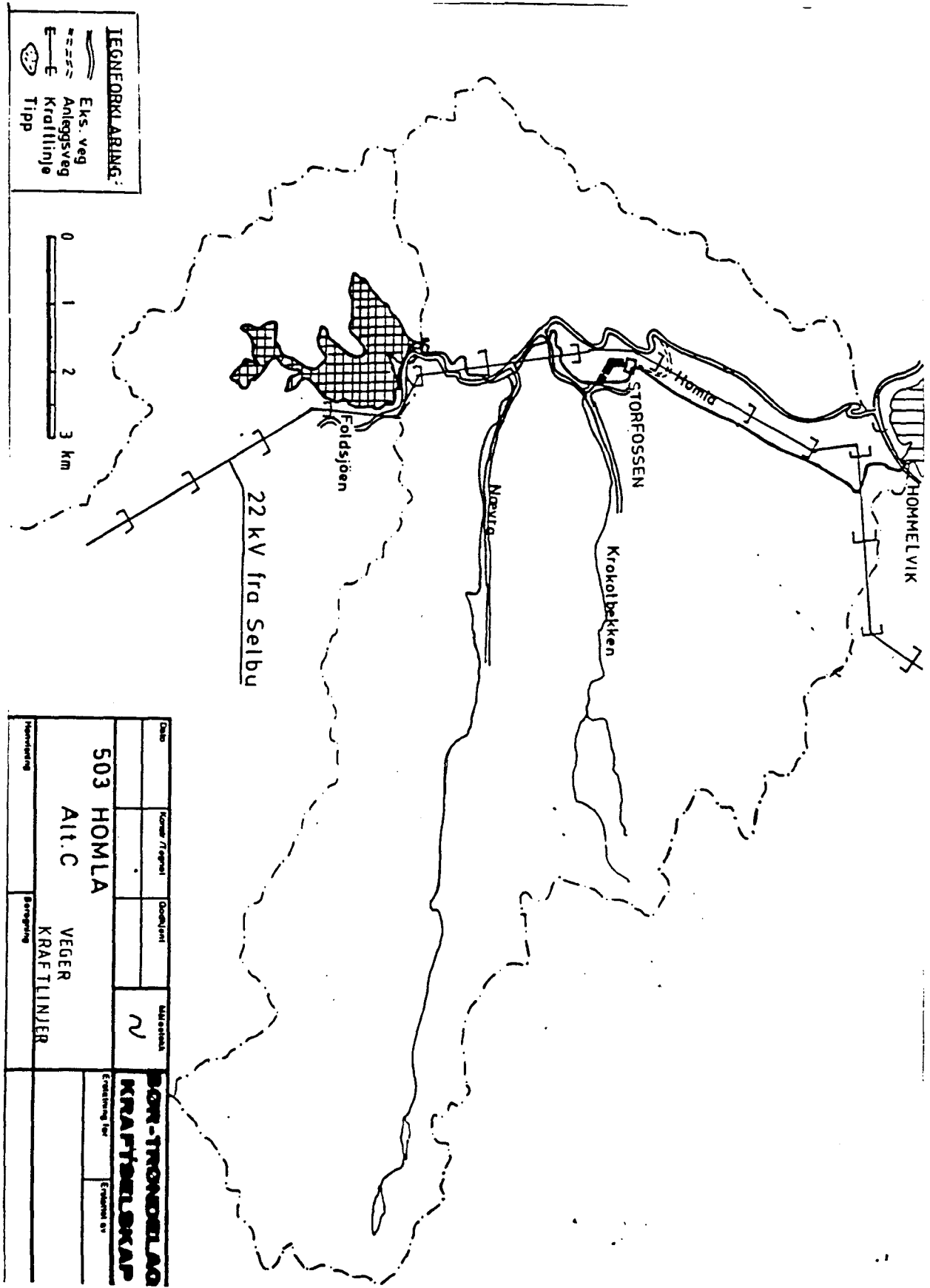
Foldsjøen kraftverk vil utnytte et fall på ca. 35 m. Inntaket plasseres i Foldsjøen hvorfra det føres en ca. 470 m lang tunnel ned til kraftstasjonen som blir liggende på vestre side av elva, ved foten av det konsentrerte fossefallet. Fra Foldsjøen kraftverk renner vannet i elva ned til inntaksbassenget for Storfossen kraftverk. På toppen av Storfossen bygges det dam og inntak. Fra inntaket føres en ca. 700 m lang tunnel i fjell under Dølan gård ned til kraftstasjonen som tenkes plassert i dagen på østre side av elva, ca. 100 m nedenfor foten av Dølanfossen. Fra stasjonene føres korte 22 KV kraftlinjer inn på den bestående 22 KV-linjen beliggende på elvens vestsida.

Øvrige inngrep i forbindelse med utbyggingen forventes å være små; bygging av vei til stasjonsområdene vil bli på ca. 1 km, og vei til inntak ca. 0,1 km. Disponering av overskuddsmasser fra tunneldriften er ennå ikke klar, men volumet antas å bli forholdsvis lite (samlet ca. 30 000 m³ løst fjell), og at steinen kan disponeres på en lite konfliktyllet måte (dette ifølge Ingeniørfirma E. Strømme).

kote (ukemiddel)

Figur 3. Oversikt over vannstanden i Foldsjøen gjennom året (hentet fra Ing. firma E. Strømme).

Figur 4. Oversikt over veger og kraftlinjer ved utbygging av Homla etter alt. C (hentet fra Samlet Plan, Homla, Storfossen).

4. REGIONAL STATUSOVERSIKT

4.1. INNLEDNING

I dette avsnittet gis en regional oversikt over friluftslivsområder, friluftslivspotensialet i regionen, og alternative friluftslivsområder. Et friluftsområdes brukspotensiale må sees i sammenheng med faktorer som aktivitetstyper, utøverens behov og motiv, og oppholdets lengde og tidspunkt. På bakgrunn av slike kriterier kan vi dele inn et områdes beliggenhet i soner i forhold til bosted (Handlingsprogram for friluftsliv, Sør-Trøndelag fylke 1984);

- Nærsoner. Inntil 1 km gangavstand (ca. 15 min. gange). Benyttes ved begrenset tid til disposisjon, eks. deler av en dag.
- Dagstursoner. Inntil 10 km reiseavstand (ca. 15 min. kjøring). Benyttes når hele dagen kan benyttes.
- Helgetursoner. Inntil 50-75 km reiseavstand fra bolig (ca. 1 - 1 1/2 times kjøring). Benyttes ved flere dagers sammenhengende fri.
- Feriesoner. Mer enn 75 km reiseavstand fra bolig (over 1 - 1 1/2 times kjøring). Benyttes ved lengre sammenhengende fri, mer enn 2-3 dager.

På samme måte som man kan snakke om geografiske soner, kan man også snakke om et områdes lokale, regionale og nasjonale verdi. Med lokal verdi menes at brukerne har kort reiseavstand, og at området kan brukes i fritiden etter arbeidstid. Den regionale verdien innebærer at området kan brukes til helgeopphold, og at reisetiden ikke er lenger enn at den kan aksepteres for minst heldagsopphold. For at et område skal ha nasjonal verdi må det være egnet for flere dagers opphold, og reisetiden være lang. Dessuten må områdets opplevelsesmuligheter, egnethet eller eventuell bruk være særlig stor.

Når det gjelder Homlavassdraget, ligger hele dette området innenfor det som her kalles dagstursone. Foldsjøen vil også for en del fungere som nærsone. Det tar relativt kort tid å kjøre opp til Foldsjøen fra Hommelvik og bebyggelsen langs Homla. Området ligger også innenfor rimelig reiseavstand fra Trondheim. Den lokale verdien er derfor stor for hele området.

4.2. STATUS I PLANDOKUMENTER

I Handlingsprogram for friluftsliv i Sør-Trøndelag fylke (Fylkesfriluftsnemnda i Sør-Trøndelag, 1984), regner man med at den befolkningsmessige situasjonen fram mot 1990 vil være den samme som i 1973. Dette betyr at Trondheimsregionen (Trondheim, Malvik, Melhus, Klæbu og Skaun kommune) er nærområde i friluftssammenheng for en vesentlig andel av fylkets befolkning (pr. 1/1-1983 utgjorde denne 66.4%). Det påpekes derfor i handlingsprogrammet at tilrettelegging for og styring av denne "friluftstrafikken" vil være en viktig oppgave.

Det ble i 1973 utarbeidet en prinsipplan for friluftsliv som omfattet hele Trondheimsregionen (Malvik kommune, generalplan 1973). Planen berørte også Malvik kommune, og det ble her foretatt soneinndeling og registrering av dagens bruk og den foreslåtte bruken i fremtiden. En mer detaljert planlegging av storsonene ble ansett som viktig videreføring av "Prinsipplanen".

Generalplanutkastet (Malvik kommune, generalplan 1973) bygger stort sett på "Prinsipplanens" avgrensninger og anvisninger. Planen deler kommunen i to storsoner, Malvik Vest og Malvik Øst. Storsoner er definert som større topografiske sammenhengende utmarksområder som ikke er gjennombrutt av jordbruk og veier. Hver storsonsone kan inneholde flere brukssoner som er områder som naturlig brukes i sammenheng med halv- og heldagsutfart.

Storsonen Malvik Vest. Denne sonen er i dag benyttet som turterreng for Malvik og Trondheim kommune, og brukes til bær/sopp-turer, jakt og fiske, fot- og skiturer og bading. Landskapet er preget av et typisk skogsterreng. Det foreslås at marka blir nær-

område for Malvik og Trondheim med intensiv bruk spesielt i de nordligste områdene. Det foreslås også å planlegge en friluftsgård her, dvs. hytte/gård med serviceanlegg som tjener som utgangspunkt/utfartssted for fot/skiturer og rideturer, slik som f.eks. skistua i Bymarka i Trondheim.

Storsonen Malvik Øst. Sonen er lokalisert øst for Homla, og er mest bruk til fisk, jakt, bær- og soppturer. Landskapet veksler med flat skogmark til bratte åser og fjellknauser. Det foreslås at denne sonen utvikles for halv- og heldagsbruk. Marka betraktes som spesielt verdifull som område for jakt og fiske, og det foreslås derfor at det tillates bygd mindre koier/kåter som overnattingssted.

Av andre formål for friluftsliv som nevnes i generalplanen, er bl.a. Foldsjøen til bading og fiske. Det poengteres også at denne sjøen har vakre omgivelser (se vedlegg 7).

Ellers i fylket finner man i Trollheimen, Femundsmarka, Sylene og Dovre sammenhengende fjell- og viddeområder med uberørt natur i forholdsvis lang avstand fra bebyggelse og vei. Områdene utgjør derfor et vesentlig tilbud i friluftssammenheng, og ansees å ha en økende betydning for friluftslivet i fylket.

4.3. STATUSOVERSIKT OVER VASSDRAG I FYLKET

Figur 5 viser en oversikt over de vassdrag som er medtatt i Samlet plan og plassert i kategori III, mens figur 6 viser en oversikt over vernede og verneverdige vassdrag i fylket. Figur 7 er et oversiktskart over vernede og utbygde vassdrag i regionen.

Figur 5. Vassdrag medtatt i Samlet plan.

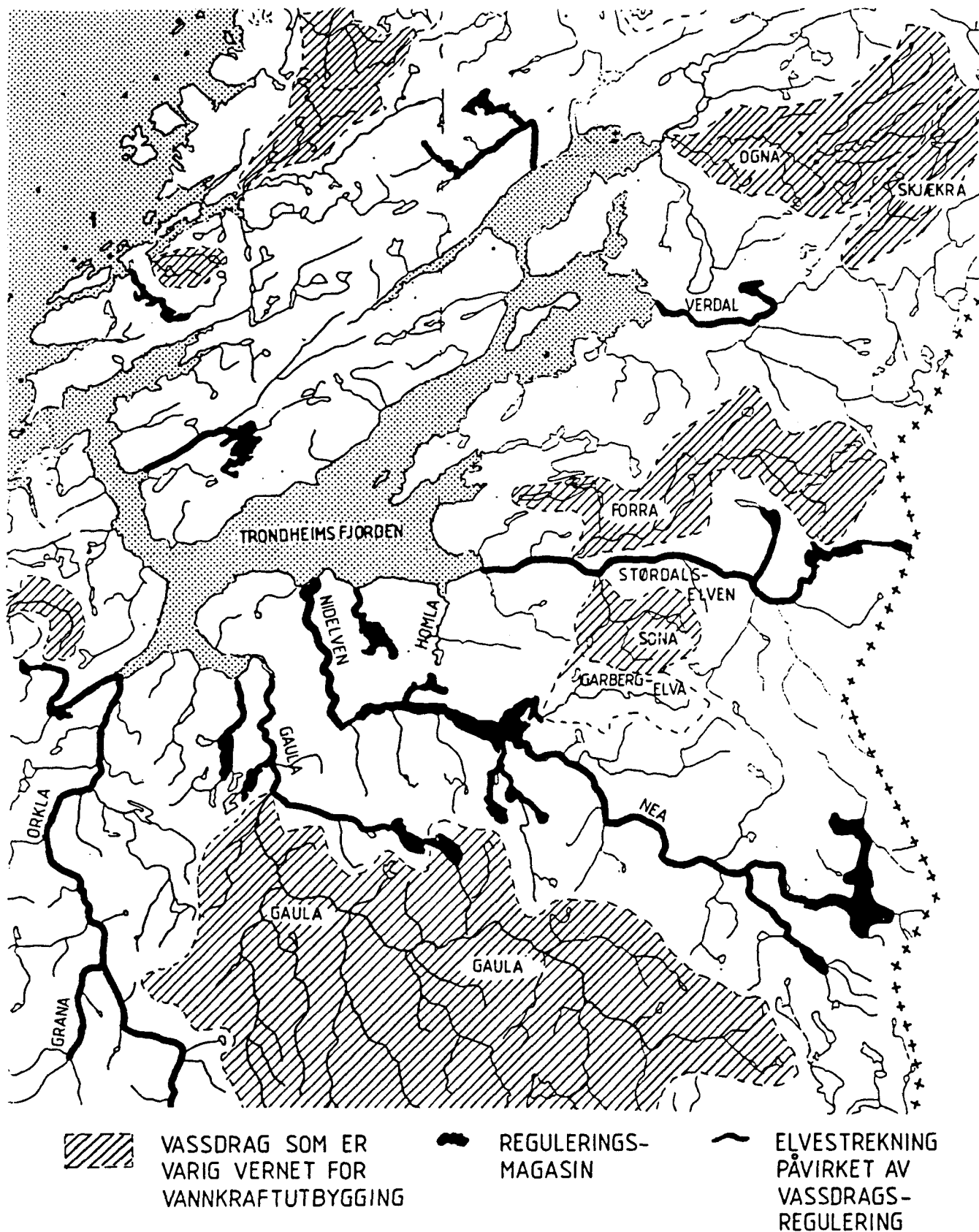
NAVN:	ALT.	KOMMUNE	PROD	Ø	K	G
Kategori III:						
Gisna i Orkla	1	Rennebu/Oppdal	37	6	7	13
Svorka i Orkla	3	Orkdal/Mel/Melhus/MG	119	4	7	11
Henvola i Nea	A	Tydal	156	5	6	10
Hitterelva *		Røros	7			9
Øvre Glomma*	A4	Røros	98			12
Øvre Glomma*	A3	Røros	102			9
Garbergelva*	I	Selbu	200			13
Garbergelva*	II	Selbu	198			13
Garbergelva*	III	Selbu	191			14
Garbergelva*	IV	Selbu	177			13
Garbergelva*	VI	Selbu	235			13

Forklaring til tabellen:

PROD = Produksjon i Gwh/år, Ø = Økonomiklasse (1-6), K = Konsekvensklasse (1-8), G = Gruppeplassering, * = Til vurdering i rullering av Samlet plan 1987, ** = Til konsesjonsbehandling.

Figur 6. Vernede og verneverdige vassdrag i fylket (kilde: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag).

VASSDRAG	KOMMUNE	VERNESTATUS
Grytdalselv	Snillfjord	Varig vernet
Grytelva	Hitra	"
Sagelva	Trondheim	"
Oldenvassdraget	Bjugn	"
Hofstadelva	Roan	"
Steinselva	Osen	"
Norddalselva	Åfjord	"
Femunden	Røros	"
Gaula	Røros/Holtålen/Midtre Gauldal/ Melhus/Rennebu/Trondheim/Klæbu/ Selbu/Tydal	"
Driva	Oppdal	"
Todalselva	Oppdal	"
Garbergelva	Selbu	Verneverdig
Rotla	Selbu	"
Hena	Tydal	"
Sankåa	Tydal	"
Øvre Glomma (oppst. Aursunden)	Røros	"
Hitterelva	Røros	"
Gisna	Rennebu/Oppdal	"
Minilla	Oppdal/Rennebu	"
Svorka	Meldal/Rennebu/Orkdal/Melhus	"
Åstelva med Øyangsvatnet	Agdenes/Snillfjord	"

Figur 7. Vernede og utbygde vassdrag i regionen. Kilde: Strømme; konsesjonssøknad Homlavassdraget 1987.

5. REGISTRERINGER

5.1. INNLEDNING

Her skal de registreringene som er foretatt i undersøkelsesområdet gjennomgås. Registreringene er systematisert etter følgende verdimål:

1. Opplevelsesmuligheter

Materialet her baserer seg vesentlig på ulike fagrapporter. De natur-, kultur- og landskapskvalitetene som er antatt å ha verdi for folk som ferdes i området, er listet opp her. Ettersom det for Homla ikke foreligger noen fagrapporter, er opplysningene her hentet fra Samlet Plan, ulike saksdokumenter og egen befaring.

2. Egnethet og ulike friluftslivskvaliteter

Denne vurderingen skal gjøres ut fra feltregistreringer. Terrengformer, klima, vegetasjon og markdekke vil ha betydning for framkommeligheten. Tilgjengelighet og tilretteleggingstiltak for friluftsliv har også betydning for egnetheten. Egnetheten vurderes for tre kategorier friluftsliv og utendørsaktiviteter (se vedlegg 1). Ettersom det ikke har vært mulig med barmarksbefaring, bare en kort vinterbefaring langs Homla og Foldsjøen, vil vurderingen her bygge på opplysninger innhentet fra ulike kjentpersoner, rapporter, plandokumenter, kart o.l.

3. Dagens bruk

Hvordan området brukes idag, vil være basert på en spørreundersøkelse som er foretatt av et utvalg blant hytteeiere og lokalbefolkning. I tillegg er det innhentet opplysninger fra idrettslag, lokalkjente o.l.

4. Regional plassering og verdi

Det gis en vurdering av friluftslivet i området sett i relasjon til eventuelt alternative friluftslivsområder i regionen. Vurderingen inndeles etter de ulike kategoriene friluftsliv (se vedlegg 1).

5.2. OPPLEVELSESMULIGHETER

Et naturområde vil, foruten å være arena for fysiske friluftslivskvaliteter, også gi brukeren en del opplevelseskvaliteter i tillegg. Slike opplevelser vil være individuelle, knyttet til den enkeltes interesser, ønsker og behov, men er som oftest knyttet til en kvalitet i natur- eller kulturlandskapet. Disse opplevelsene vil ha betydning for trivsel, velvære og "utbytte" av turen.

Ettersom det for Homlas vedkommende ikke foreligger andre fagrapporter, vil opplysningene her hovedsakelig basere seg på de som er gitt i Samlet Plan.

5.2.1. Kulturminne

Området har en rekke kulturminner knyttet til gårdsdrift, tømmerfløting og jernframstilling. Ved Hommelvik finnes det gravminner fra jernalderen. I utmarksområdene ovenfor fjorden er det kjent jernvinneplass og tjæremiler. Det er også muligheter for å finne spor etter utmarksbruk fra jernalder og middelalder.

Det viktigste kulturminnet i vassdraget er restene av Mostadmarka Jernverk (1657-1870) som lå rett nedstrøms Foldsjøen. Jernverket framstilte råjern fra bergmalm og trekull. Dette var det eneste jernverket nordenfjelsk i den perioden det var i drift. Senere ble verket konsentrert om trelast og sagbruksvirksomhet. Etter at sagbruket ble nedlagt, ble deler av den gamle verksdammen revet for å gi plass for fløtningen. Idag eksisterer ingen bygninger på verksområdet, men fundamentet, dammen, elveforebygningen og de viktigste veiene er delvis bevart. På motsatt side av elva er en kontorbygning og Verket gård bevart. Verksområdet var tidligere gjengrodd, men A/S Merkaker Brug har nå felt skogen, og Mostadmarka Jernverks Venner har delvis ryddet området (Strømme, E. 1987. Konesjonssøknad Homlavassdraget).

Videre nedover vassdraget er det rester etter flere steinmurer som tjente som forbygging under fløtningen. På toppen av Storfossen er det rester etter en tømmerrenne. På toppen av Dølanfossen finnes rester etter inntaksdammen for en tømmerrenne, men ingen rester etter renna.

5.2.2. Dyre- og fugleliv

Området har faste, økende stammer av elg, hjort og rådyr. Særlig elgbestanden har økt kraftig de siste år. Helårsområdet for hjort er nord for Foldsjøen, mens terrenget rundt nederste del av Homla utgjør et viktig vinterområde for rådyr. Av de store rovdyrene betraktes gaupe som sjeldent streifdyr. Mer vanlig er det derimot med grevling, mår, oter og mink.

Storlom hekker år om annet i Foldsjøen/Dragstsjøen, mens Canadagås er påvist hekkende i samme områdene de siste årene. Lirype forekommer fåtallig i Jervfjellet vest for Foldsjøen. Storfugl- og orrfuglbestanden i området betraktes som relativt tynn.

5.2.3. Vegetasjon

Homla er et utpreget lavlandsvassdrag, og ligger i sin helhet i barskogsregionen med granskog som et sterkt dominerende treslag. Berggrunnen er tildels gunstig, og rike skogstyper som lågurtgranskog og høgstaudegranskog er relativt vanlige. Mesteparten av arealet dekkes av båbærgranskog, mens lyngrik furuskog er vanlig på tørre knauser og koller. Over ca. 300 m o.h. finnes en lang rekke små myrer som er mer eller mindre rike.

5.2.4. Dølanfossen og Storfossen

I spørreundersøkelsen er det også stilt spørsmål omkring de to fossefallene Dølanfossen og Storfossen; hvilken verdi de har som attraksjon i landskapsbildet, og betydningen av at de forsvinner ved en eventuell utbygging. Det viste seg at over halvparten av de spurte mener de to fossene har svært stor, eller stor verdi som attraksjon i landskapsbildet. Samme antall synes det har svært stor, eller stor betydning at fossene bevares. De argumentene som brukes i denne sammenheng er bl.a.:

- udefinerbar estetisk nytelse
- hører med i landskapet
- vakker foss - eneste i Malvik
- en del av naturbildet
- vakkert blikkfang, gir naturglede.

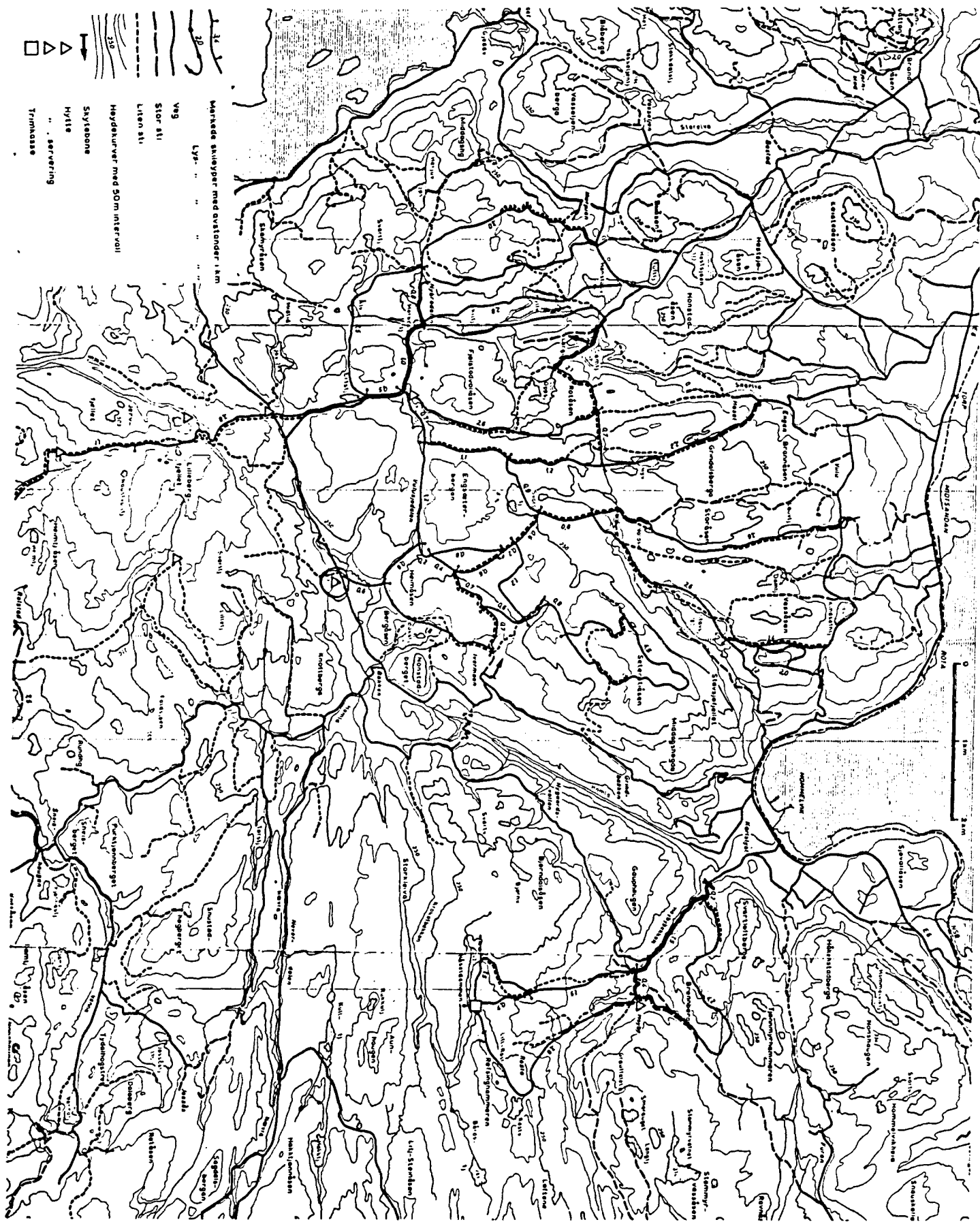
5.3. EGNETHET FOR FRILUFTSLIV

Hovedtrekkene i landskapet er karakteristisk for regionen. Vassdraget er et lavlandsvassdrag med få områder over 400 m o.h. Terrenget er kupert åslandskap med gran og furuskog. Området kan sies å være middels variert. Skoglandskapet dominerer, men brytes opp av vann, bekker og en god del myrlendte områder.

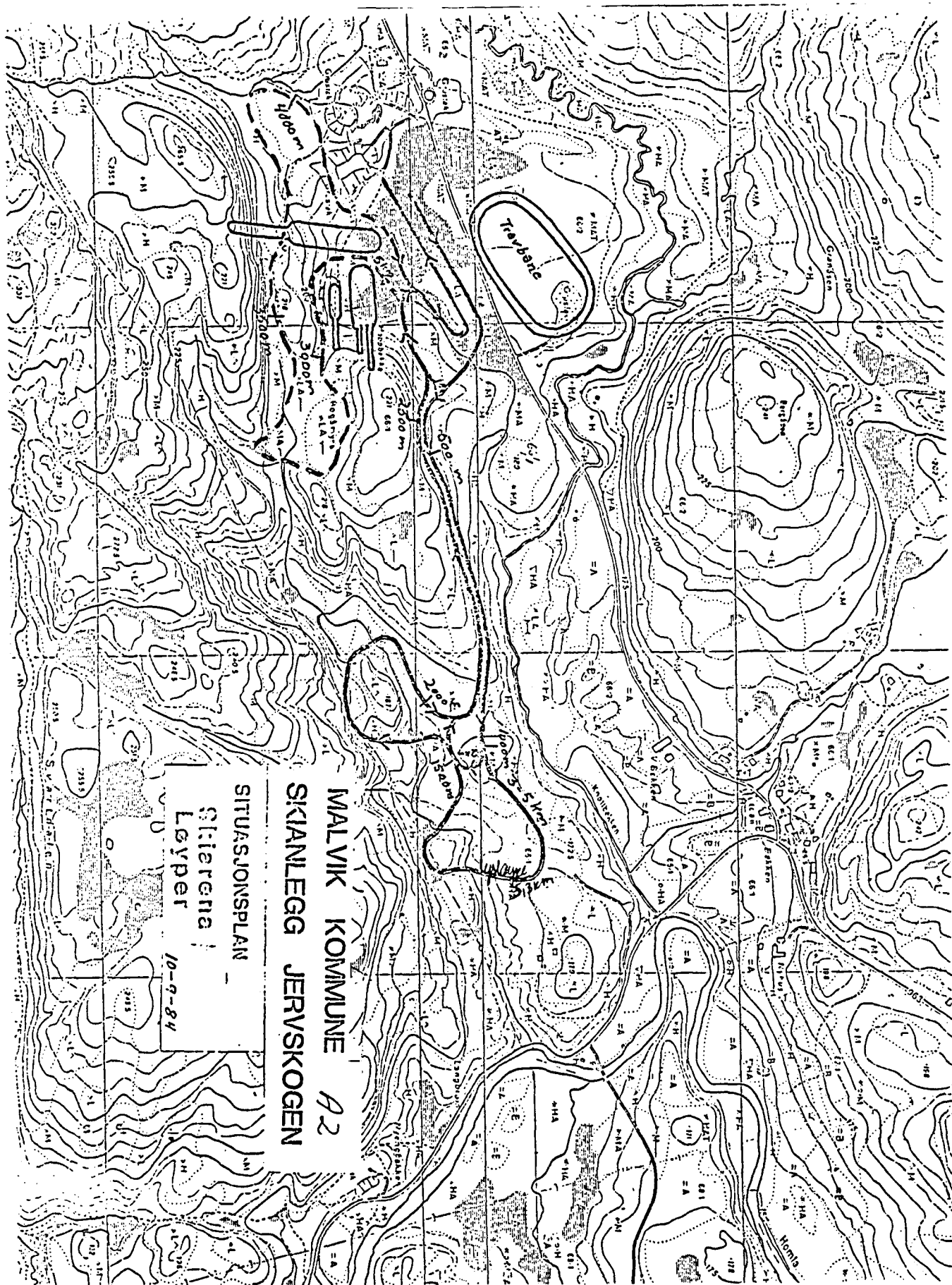
En rekke fugle- og dyrearter finnes innen området, og det foregår mye jakt, spesielt på elg og hare. Det er gode fiskemuligheter flere steder, særlig i Homla, men også i Foldsjøen hvor det også foregår isfiskekonkurranser om vinteren.

Området er godt egnet til tradisjonelt friluftsliv som turgåing, skigåring, bærplukking, bading, jakt og fiske. Selv om området relativt sett kan sies å være lite tilrettelagt for friluftsliv med stier og løyper, i forhold til f.eks. nærliggende områder som Bymarka og Jonsvassmarka, er tilgjengeligheten inn i marka god pga. mange veier og skogsbilveier. Vassdraget er forholdsvis mye påvirket av tekniske inngrep gjennom tidligere regulering av Foldsjøen (og Drakstsjøen), kraftledninger og bebyggelse. Vassdraget er et typisk nærområde mht. friluftsliv for beboerne både i Hommelvik og langs Homla. Området er også lett tilgjengelig for hele Trondheimsregionen; ca. 3/4 time med bil fra Trondheim sentrum.

Nedre del av vassdraget, langs Homla, har svært begrenset bruk for et mer allment friluftsliv idet elva i en lengre strekning går gjennom et trangt juv. Den vesentlige bruken består i fiske, godt egnet, og litt bading nederst i elva. Derimot er området rundt Foldsjøen, som er et blikkfang i landskapsbildet, godt egnet for friluftsliv. Det går vei og sti rundt hele vannet og ellers innover i marka. Bademulighetene er spesielt gode i Foldsjøen. Vannet er relativt grunt slik at det oppvarmes fort, og er dermed mer egnet for bading enn fjorden som stort sett holder en lavere temperatur. Her finnes også en offentlig badeplass. Ettersom sjøen ligger i såpass tilknytning til befolkningsnære områder, er mulighetene gode for kortere bruk på ettermiddags- og kveldstid.

Figur 8. Tur- og løypekart Malvik (utgitt av Malvik komm. ungd. og idr. utv. 1974).

Figur 9.

Kilde: Malvik kommune, planutkast, skianlegg, Jervskogen.

Båtbruk og padling er også mulig i Foldsjøen selv om det enkelte steder er svært grunt ved lav vannstand.

Muligheten for å drive det vi her kaller moderne friluftsliv (sport, se vedlegg 1), finnes på Jervskogen som er det eneste utbygde anlegg i Malvik kommune.

5.4. METODE

Grunnlaget for opplysningene i dette kapittelet, er primært en brukerregistrering blant hytteeiere, grunneiere og lokalbefolkningen i Malvik, med tilknytning til vassdraget. Spørreskjema ble sendt ut til 100 personer i forbindelse med feltarbeid. Respondentene er tilfeldig valgt ut blant hytteeiere/grunneiere og ikke-hytteeiere. Halvparten av spørreskjemaene ble sendt ut til hytteeiere og grunneiere langs Homla/Foldsjøen. Den andre halvparten ble valgt ut blant beboerne i fire tellerkretser i Malvik kommune; Vikhamar, Saksvik, Sandbakken og Hommelvik. Det ble sørget for lik antallsmessig fordeling blant disse tellerkretsene. Respondentenes navn og adresse er hentet fra fortegnelse over bebyggelse/hytteeiendommer rundt Foldsjøen, og manntallslisten i kommunen. Svarprosten var på 47%, med relativ lik fordeling på hytteeiere/grunneiere og den øvrige befolkningen. Purring er ikke blitt gjort ettersom det har vært anledning til å svare anonymt og det dermed ville bli en omfattende prosess å sende purrebrev til alle de spurte. Ut fra de gitte økonomiske rammene er dette ikke prioritert her.

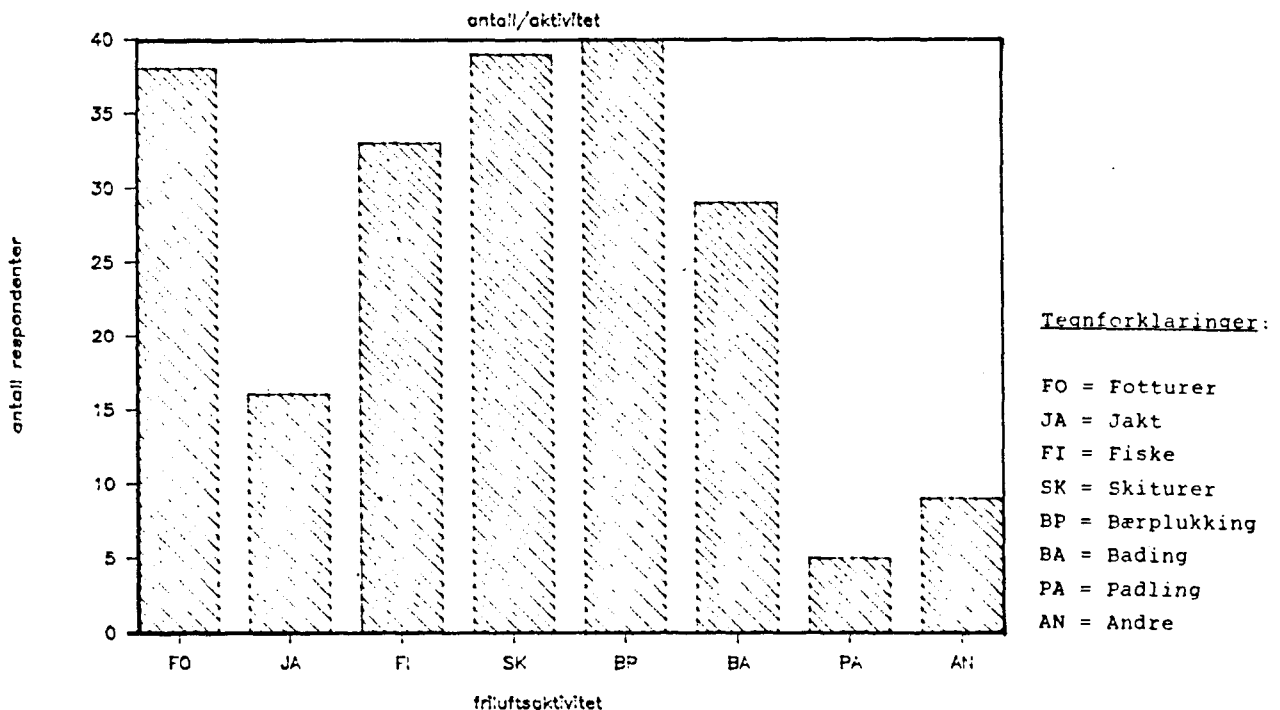
At utvalget er såpass lite, skyldes bl.a. at formålet med en slik undersøkelse faktisk ikke er å registrere alle brukere med tilknytning til vassdraget, men heller å forsøke å nå endel av de faktiske brukerne av området for å få et visst inntrykk av hvilke friluftslivsaktiviteter som drives, hvor og når de utøves osv.

I tillegg til spørreskjemaundersøkelsen, er det også innhentet opplysninger fra lokalkjente, ledere i idrettslag o.l. Av disse er det ikke foretatt noen systematisk utspørring.

5.5. BRUKEN AV OMRÅDET IDAG

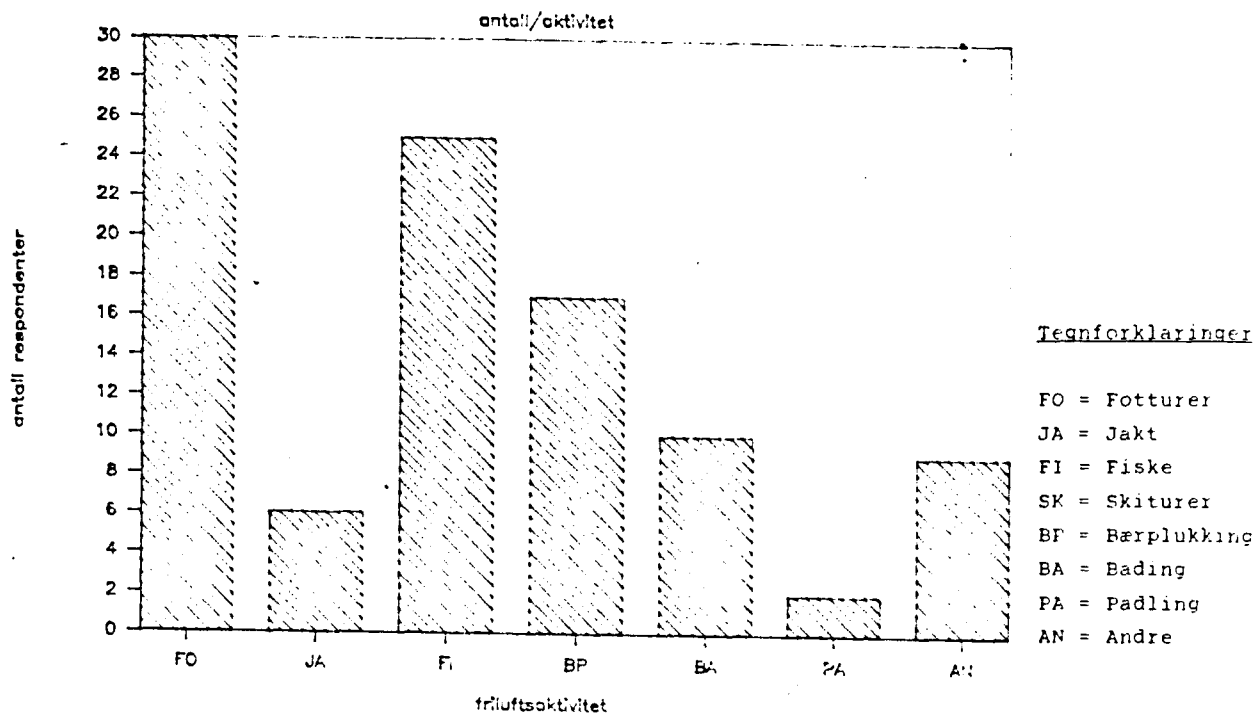
Ulike typer friluftslivsaktiviteter

Ser man på hvilke typer friluftslivsaktiviteter som drives i området, er det tre former som skiller seg klart ut som de mest utbredte, nemlig fotturer, skiturer og bærplukking (se Fig. 10). Fiske oppgis også som en hyppig forekommende aktivitet. Selv om disse aktivitetstypene skiller seg klart ut, er både bading og jakt også aktiviteter med stor oppslutning.

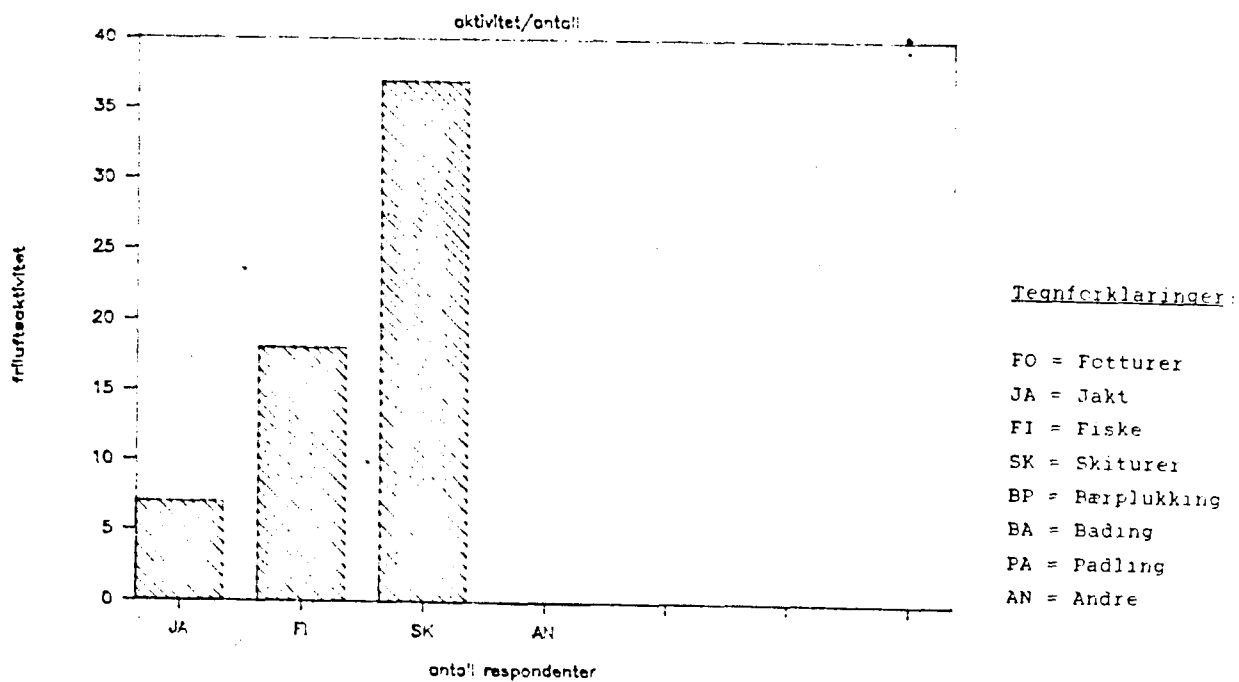

Figur 10. Friluftslivsaktiviteter (tegnforklaring se vedlegg 6).

Det som er felles for disse aktivitetene er at de alle faller inn under den grupperingen vi her kaller tradisjonelle friluftslivsaktiviteter; aktiviteter som er tilpaset en ekstensiv utnyttelse av naturen og som ikke forutsetter særlig grad av tilrettelegging eller tekniske inngrep. Naturopplevelsen er det sentrale.

Figur 11. Hovedaktivitet sommer (tegnforklaring se vedlegg 6).

Figur 12. Hovedaktivitet vinter (tegnforklaring se vedlegg 6).

Hovedaktiviteten om sommeren er for 63,8% (se Fig. 11) fotturer, mens 53,2% oppgir fiske, og 36,2% bærplukking som den dominerende aktiviteten. Om vinteren er skiturer (se fig. 12) den aktivitet som har størst oppslutning, med 78,7%, men også her utgjør fiske en relativt stor andel med 38,3%. Dette henger antagelig sammen med de muligheter, og den popularitet isfiske har bl.a. på Foldsjøen (Se Fig. 11).

Hvor i området (også utenfor nedbørfeltet) drives friluftsliv

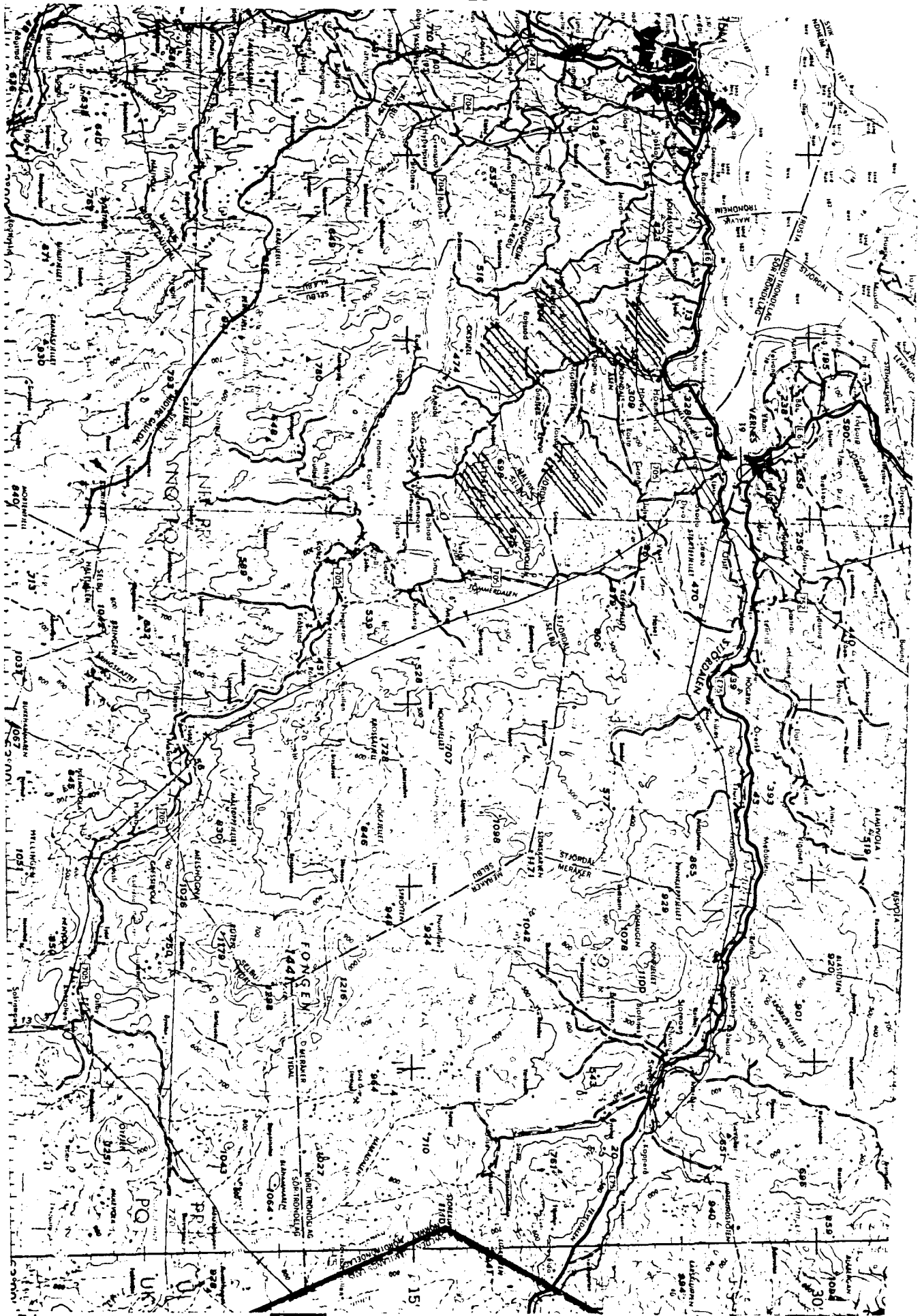
Av de stedene respondentene oppgir å utøve sine friluftslivsaktiviteter i tilknytning til vassdraget, er disse de hyppigst nevnte:

- Foldsjøen
- Langneset
- Heinfjorden
- Jervfjellet
- Homla
- Vullumarka
- Neverdalen
- Dragstsjøen
- Bonnaunet
- Voldemarka
- Mostadmarka

Spesielt fine/attraktive områder (også utenfor nedbørfeltet)

Av spesielt fine/attraktive områder nevner nesten alle et av følgende områder:

- Foldsjøen og området rundt
- Homla
- Heinfjorden
- Jervfjellet
- Vennafjellet
- Neverdalen (Nevra)
- Storkleiva

Figur 13.

 Områder der det drives mest friluftsliv.

- Skarpåsen
- Håsetmarka

De begrunnelser som oppgis for at nettopp disse områdene skiller seg ut, er slike som:

- stor rekreasjonsverdi
- fint jaktterreng og bærterreng
- et av de beste fiskevann i Malvik
- fine bade- og rasteplasser
- stillhet, fine berg og fjell
- flott natur, meget variert natur
- godt terreng å gå i
- fine biotyper for de fleste dyr
- naturskjønt, museumsområde
- i nærheten av bolig, lett tilgjengelig
- fint og variert skiterreng
- fredlig.

Verdien av å drive friluftslivsaktiviteter i området

For flesteparten av de spurte har det svært stor, eller stor verdi å drive de såkalte tradisjonelle friluftslivsaktiviteter som fotturer, skiturer, bærplukking og fiske i dette området (se Fig. 14).

	svært stor stor verdi	middels verdi	liten/ ingen verdi	
Fotturer	83,7%	7,0%	9,3%	100%
Skiturer	81,8%	13,6%	4,5%	100%
Jakt	46,4%	7,1%	46,4%	100%
Fiske	76,3%	21,1%	2,6%	100%
Bærplukking	81,4%	11,6%	7,0%	100%
Bading	58,1%	29,0%	12,9%	100%
Padling	24,1%	24,1%	51,7%	100%

Figur 14. Prosentandel av antall svarte.

Hvor fornøyd/misfornøyd respondentene er med mulighetene til utøvelse av ulike friluftslivsaktiviteter

Det viste seg at respondentene var overveiende fornøyd med sine muligheter til å utøve tradisjonelle friluftslivsaktiviteter som ski-

og fotturer, jakt, fiske og bærplukking innenfor vassdraget og nærliggende områder (se Fig. 15).

	Fornøyd	Delvis fornøyd	Misfornøyd	
Gå på ski	90,7%	9,3%	0%	100%
Gå på fotturer	95,2%	4,8%	0%	100%
Fiske	73,5%	17,6%	8,8%	100%
Jakt	85,7%	9,5%	4,8%	100%
Bærplukking	92,9%	7,1%	0%	100%

Figur 15. Prosentandel av antall svarte.

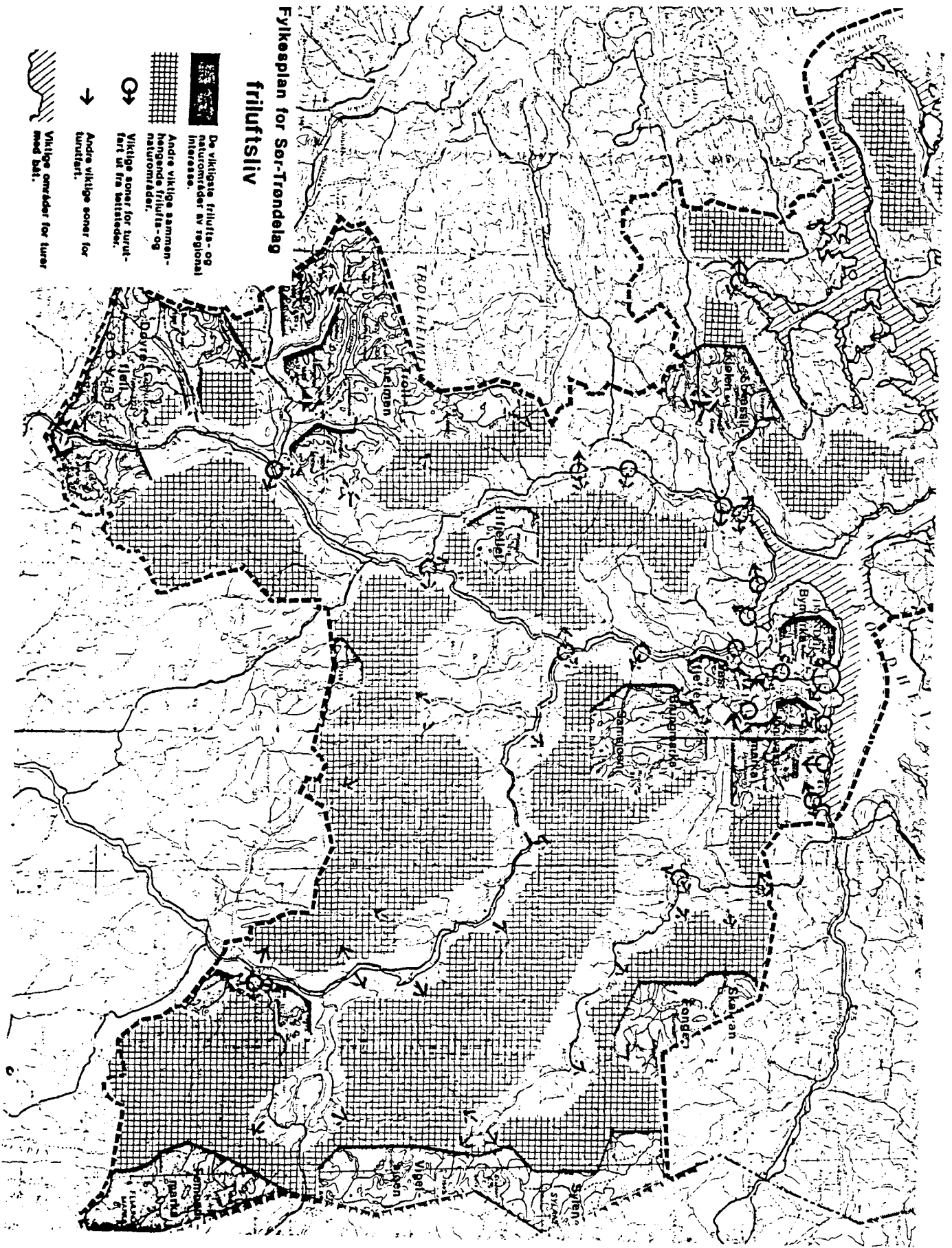
Konsekvenser for bruken ved utbygging

Flesteparten mener det vil få konsekvenser for deres bruk av området til friluftsliv dersom utbyggingsplanene blir gjennomført. Det er en utbredt oppfatning at konsekvensene blir størst for Foldsjøen, og det kommer til uttrykk en utbredt usikkerhet/bekymring overfor vannstanden der. De konsekvensene som påpekes er at det blir lite vann i sjøen - noe som får negativ betydning for bading og fiske. Ved lav vannstand vil badeplassene være ubrukbare, og bunnforholdene i strandkanten dårlig. Lav vannstand vil også, mener noen, føre til langstrakte strender med svart muldjord som er svært skjemmende og illeluktende på varme sommerdager.

6. REGIONAL SAMMENHENG FOR FRILUFTSLIV

Som tidligere nevnt er dette området, i forhold til tilgrensende områder, lite tilrettelagt for friluftsliv med stier og løyper. Det foreligger imidlertid planer om et nytt turløypenett som skal koble Malviknettet sammen med Estenstadmarka/Jonsvassnettet. Det eksisterer et godt løypenett i Malvik vest for Homla. Planen er også å knytte området til tur- og løypenettet i Selbu kommune. Når alle disse planene føres ut i livet, vil området inngå i en større og naturlig regional sammenheng. Området vil få en større verdi i og med at det blir tilgjengelig for større brukergrupper. Dette medfører imidlertid at området mister sitt mer "uberørte" preg, og blir mer utsatt for slitasje. Når det gjelder mulighetene for å drive moderne friluftsliv (sport), foreligger det planer om en ytterligere utbygging av Jervskogen for organiserte aktiviteter; bl.a. skal det satses på helsesport. En mer helårsbruk vil dermed bli aktuell.

Brukerregistreringen viste også (se kap. 5) at det er innenfor denne nærregionen friluftslivsaktivitetene primært utøves. Sett i en større regional sammenheng, benyttes områder som Trollheimen, Sylene, Storlien, Selbu, Tydal, Jarvik, Vennafjellet, Stjørdal, Meraker, Verdal og Singsås. Dette er alle områder som ligger innenfor Nord- og Sør-Trøndelags fylkesgrenser, eller i nær tilknytning til disse.

Figur 16. Oversikt over friluftslivsområder i Sør-Trøndelag, ifølge Fylkesplanen for Sør-Trøndelag.

7. VERDIVURDERING

7.1. INNLEDNING

Denne verdivurderingen av området gis her bare for det tradisjonelle friluftslivet. Det er i vurderingen ikke tatt hensyn til andre kategorier friluftsliv, som moderne friluftsliv eller andre utendørsaktiviteter (se vedlegg 1).

Verdivurderingen er gitt etter en firedelt skala (vedlegg 2) og bygger på de registreringer som fremgår av kap. 5 og 6. Verdivurderingen er basert på de fire verdimålene som er utgangspunkt for analysen;

- opplevelsesmuligheter
- egnethet for ulike aktiviteter
- dagens bruk
- regionale alternativ

Evalueringen av hvert av de fire verdimålene bygger på en firedeling etter følgende skala:

- svært store
- store
- middels store
- små (vedlegg 4)

7.2. HOMLA - FOLDSJØEN

I denne verdivurderingen er det tatt hensyn til de store opplevelsesmulighetene, særlig knyttet til de to fossene Storfossen og Dølanfossen, men også til vassdragets kvaliteter som relativt urørthet, nær tilknytning til tilstøtende turområder og lett tilgjengelighet for lokalbefolkningen. Urørtheten er relativt liten i forhold til de tilgrensende områdene med mer tilrettelegging for turvirksomhet. Det er også knyttet store opplevelsesverdier til de kulturelle rester av jernverket og tømmerfløtingsanlegget.

Området, og da særlig i, og i tilknytning til Foldsjøen, er svært godt egnet til mange og ulike friluftslivsaktiviteter som bading, soling, padling, fotturer, skiturer, sykling og fiske. I tillegg er det en del hytter i området. Den regionale friluftslivsverdien er også stor fordi området er lett tilgjengelig med veier og skogsbilveier.

Dagens bruk av området viser også at friluftslivsaktiviteter tilhørende kategorien tradisjonelt friluftsliv er svært utbredt, og drives gjennom hele året. Det er imidlertid rimelig å tro at andre aktivitetsformer, særlig det som her kalles moderne friluftsliv, vil bli mer aktuelt når anlegg som f.eks. Jervskogen blir ytterligere utbygd.

Konklusjon: Homlavassdraget har svært stor verdi for det tradisjonelle friluftslivet, og opplevelsene i nærmiljøet. Begrunnelsen er følgende (jf vedlegg 2):

- 1) Mangfoldet gjør at opplevelsesverdien i landskapet er svært stor både når det gjelder naturforholdene og kulturpregete elementer.
- 2) Vassdragsområdet henger sammen med andre viktige friluftsområder, slik at variasjonene innen området gir godt grunnlag for ulike typer friluftsliv.
- 3) Vassdragsområdet inneholder et av få gjenværende elementer, fossefall, som har stor opplevelsesverdi for friluftsliv- og/eller rekreasjonsinteressene.

8. KONSEKVENSVURDERING

Denne konsekvensvurderingen tar utgangspunkt i verdivurderingen i forrige kapittel. Konsekvensgraden begrunnes i kriterieoppsettet som ble utarbeidet til Samlet Plan (St. meld. nr. 63, 1984-85) (Vedlegg 3).

Utbyggingen av Homlavassdraget etter planen, alternativ C med Foldsjøen kraftverk, vil medføre liten eller ingen vannføring i Verksfossen rett nedstrøms Foldsjøen sommerstid. De to fossene Storfossen og Dølanfossen vil også bli tørrlagte. Inngrepet gjør at mangfoldet og opplevelsesverdien i dette området blir berørt. Området vil miste en attraksjon i landskapsbildet når de to fossene forsvinner. Disse fossene, som er de eneste i kommunen, har både en lokal og en regional opplevelsesverdi.

Konsekvensene for Foldsjøen vil ikke bli så merkbare ved en utbygging i og med at sjøen også tidligere har vært regulert i forbindelse med tømmerfløting. Ettersom tapping av magasinet vil skje utenfor sommersesongen, vil egnetheten for friluftslivsaktiviteter her ikke forringes nevneverdig. Ved lav vannstand vil imidlertid deler av Foldsjøen framstå som myrområder - noe som vil være svært skjemmende i terrenget.

Konklusjon: Utbygging etter planen, alt. C med Foldsjøen kraftverk, vil få store negative konsekvenser for opplevelsene i nærmiljøet langs vassdraget fra Foldsjøen og ned til Hommelvik.

Begrunnelsen er følgende (jf vedlegg 3):

- 1) Inngrepet gjør at mangfoldet og opplevelsesverdien i deler av området blir berørt.

Konklusjon: For Foldsjøen og områdene omkring, vil en utbygging medføre middels store negative konsekvenser for det tradisjonelle friluftslivet.

Begrunnelsen er følgende (jf vedlegg 3):

- 1) Inngrepene er av begrenset omfang slik at opplevelsesverdiene ikke blir vesentlig berørt.
- 2) Dagens bruk blir bare i noen grad berørt.

9. KOMPENSASJONSTILTAK

Ifølge utbygger vil ikke vannstanden i Foldsjøen bli så lav i løpet av sommersesongen at det vil framkomme myrområder/tørre områder i deler av sjøen i et slikt omfang som det har vært de siste årene. Dersom dette likevel skulle skje, vil en eventuell kompensasjon være å bygge en terskel i dette området. Dette for å bevare noe liv i sjøen som ellers ville dø ut, og for å opprettholde en viss vannstand i sjøen. Det siste er særlig viktig for hytteeierene i området.

I forbindelse med eventuell restaurering av det gamle Mostadmarka Jernverk, bør det også sørges for en viss vannføring her i sommersesongen for å gi et mer helhetlig inntrykk av forholdene slik de engang har vært.

10. KONKLUSJON

Homlavassdraget har svært stor verdi for det tradisjonelle friluftslivet. Området er svært godt egnet til mange ulike aktiviteter som bading, soling, rasting, hytteliv, fotturer, skiturer, bærplukking, jakt og fiske. Det knytter seg også opplevelsesmuligheter til vassdragets relative urørthet; urørtheten er relativ i forhold til tilgrensende områder med mer tilrettelegging for turvirksomhet.

Den regionale friluftslivsverdien er også stor fordi området er lett tilgjengelig med veier og skogsbilveier. Det er samtidig et befolkningsnært område som gjør det godt egnet også for mer kortvarig bruk som f.eks. badeturer til Foldsjøen på ettermiddagen/kvelden sommerstid. Konsekvensene for Foldsjøen vil ikke bli så merkbare ved en utbygging i og med at sjøen også tidligere har vært regulert i forbindelse med tømmerfløting. Ettersom tapping av magasinet vil skje utenfor sommersesongen, vil egnetheten for friluftslivsaktiviteter her ikke forringes nevneverdig. Vassdragsområdet inneholder også et av få gjenværende elementer, fossefall, som har stor opplevelsesverdi for friluftsliv, rekreasjonsinteresser og andre utendørsaktiviteter (reiseliv og nær-

miljø). Utbyggingen vil tappe området for en attraksjon i landskapsbildet når de to fossene forsvinner. Disse fossene, som er de eneste i kommunen, har både en lokal og en regional opplevelsesverdi.

Opplevelsemulighetene er også store i forbindelse med de kulturelle severdighetene som rester etter jernverket og tømmerfløtingsanlegg. I forbindelse med eventuell restaurering av det gamle Mostadmarka Jernverk, bør det derfor sørges for en viss vannføring her i sommersesongen for å gi et mer helhetlig inntrykk av forholdene slik de engang har vært.

LITTERATURLISTE

- Fylkesfriluftsnemnda i Sør-Trøndelag 1984. Handlingsprogram for friluftsliv i Sør-Trøndelag fylke 1984-1989.
- Kjøde, A., Marek, J. & Bennett, R.G. 1979. Friluftaktiviteter: omfang, motiver og ressurser. Institutt for sosialpsykologi, Geografisk institutt, Univ. Bergen.
- Miljøverndepartementet 1984. Samlet Plan for vassdrag. Hovedrapport.
- 1984. Konsekvensanalyser for friluftsliv ved konsesjonssøknader. Rapp. T-588.
- NOU 1983:41. Verneplan for vassdrag III.
- Samlet Plan for vassdrag 1984. Homla. Sør-Trøndelag fylke.
- Statistisk sentralbyrå 1975. Friluftsliv, idrett og mosjon. Samfunnsøkonomiske studier 25.
- 1984. Friluftsliv i Norge 1970-82. Rapp. 1984:12.
- St.meld. nr. 71, 1972-73. Langtidsprogrammet. Spesialanalyse nr. 6; Friluftsliv. Finansdep.
- nr. 63, 1984-85. Samlet Plan for vassdrag. Miljøverndep.
- Strømme, E. 1987. Konsesjonssøknad Homlavassdraget.
- Toftdahl, H. 1986. Friluftsliv og andre utendørsaktiviteter langs Kosåna i Agder-Fylkene. Vassdragsforsk, Univ. Oslo, Rap. nr. 106.
- 1986. Konsekvensanalyser i friluftsliv. Faglig veileder for behandling av friluftslivsinteressene i vassdragssaker. Vassdragsforsk/Miljøverndepartementet.
- Vistad, O.I. 1986. Friluftsliv i Jørpelandsvassdraget. Ei verdi- og konsekvensvurdering i samband med kompensasjonssøknad for vassdraget. Vassdragsforsk, Univ. Oslo, Rap. nr. 94.

VEDLEGG 1

ULIKE FORMER FOR FRILUFTSLIV OG UTENDØRSAKTIVITETER SLIK EN HAR INNDELTE AKTIVITETENE FOR BRUK I KONSEKVENSANALYSER FOR VASSDRAGS- REGULERINGER

TRADISJONELT FRILUFTSLIV omfatter aktiviteter som er tilpasset en ekstensiv utnyttelse av naturen og aktiviteter som ikke forutsetter særlig grad av tilrettelegging og tekniske inngrep og aktiviteter hvor naturopplevelsen står sentralt. Begrepet omfatter det enkle friluftslivet som de fleste grupper i samfunnet, uavhengig av inntekt, alder og kjønn, har anledning til å utøve.

F.EKS. fotturer, skiturer, bading, padling, høstings- og sankingsturer, jakt- og fisketurer.

MODERNE FRILUFTSLIV omfatter aktiviteter som er tilpasset en mer intensiv utnyttelse av naturen og aktiviteter som forutsetter større grad av tilrettelegging og tekniske inngrep og aktiviteter som har færre opplevelsesmuligheter av natur fordi de forutsetter tekniske inngrep. Aktivitetene utøves ofte av de mer ressurssterke grupper av befolkningen i alderen mellom 15 og 40 år.

F.EKS. trening, sykling, windsurfing, handgliding, jogging.

ANDRE UTENDØRSAKTIVITETER omfatter aktiviteter som forutsetter en intensiv utnyttelse av naturen og aktiviteter som forutsetter stor grad av tilrettelegging og ulike tekniske inngrep og aktiviteter. Landskapsopplevelsen står sentralt, men mulighetene for varierte naturopplevelser er betydelig redusert som følge av tilrettelegging og tekniske inngrep. Aktivitetene utøves i tilknytning til bomiljø, hyttmiljø og reiseliv.

F.EKS. hytteliv, rasting, båtturer, idrett, nærmiljø mm.

VEDLEGG 2

KRITERIEOPPSETT FOR VERDIVURDERINGER UTARBEIDET I FORBINDELSE MED STORTINGSMELDING NR. 63 (1984-85) OM SAMLET PLAN FOR VASSDRAG

**** = svært stor verdi *** = stor verdi ** = middels stor verdi
* = liten verdi

Område- verdi	Karakteristikk
------------------	----------------

**** Mangfoldet gjør at opplevelsesverdien i landskapet er svært stor både når det gjelder naturforholdene og eventuelle kulturpregete elementer.

Vassdragsområdet er et av de få gjenværende urørte naturområder hvor regionale, eventuelt nasjonale, friluftslivsinteresser er viktige eller forventes å bli av betydning.

Vassdragsområdet er av en slik størrelse eller de henger sammen med andre viktige friluftsområder, slik at variasjonene innen området gir godt grunnlag for ulike typer friluftsliv.

Vassdragsområdet inneholder et av få gjenværende elementer i de store dalførene, f.eks. fossefall, som har stor opplevelsesverdi for friluftsliv- og/eller rekreasjonsinteressene.

Vassdragsområdet alene eller knyttet sammen med andre områder, er av nasjonal/internasjonal verdi.

*** Mangfoldet og opplevelsesverdiene knyttet til landskapet er av stor betydning for friluftslivsinteressene.

Dagens bruk av området til friluftsliv er særlig stor, og det finnes få alternative områder.

Deler av vassdragsområdet er påvirket av varige inngrep, men disse er av relativ liten betydning for friluftslivs- og rekreasjonsinteressene.

Vassdragsområdet er av særlig stor betydning for det lokale friluftslivet som mangler tilsvarende områder av samme kvalitet.

** Områdets mangfold og opplevelsesverdier er moderate.

Dagens bruk er moderat og er hovedsakelig av lokal, eventuelt regional karakter.

Vassdragsområdet er betydelig påvirket av varige inngrep.

* Det er ikke knyttet spesielle opplevelsesverdier som er av betydning for friluftslivet til området.

Bruken av området er svært begrenset både på lokalt og regionalt nivå.

VEDLEGG 3

KRITERIEOPPSETT FOR KONSEKVENSVURDERINGER UTARBEIDET I FORBINDELSE MED STORTINGSMELDING NR. 63 (1984-85) OM SAMLET PLAN FOR VASSDRAG.

Konsekvens verdi	Kriterier
-4 Meget store neg. konsekvenser	<p>Store inngrep gjør at mangfoldet og opplevelsesverdien blir vesentlig redusert.</p> <p>Vassdragsområdet er et av de få gjenværende relativt urørte friluftsområder i regionen.</p> <p>De planlagte inngrepene får direkte, ødeleggende virkninger for dagens bruk.</p> <p>Rekreasjonsinteressene blir vesentlig berørt.</p> <p>Det fins ingen alternative friluftslivsområder med tilsvarende kvaliteter innenfor regionen og/eller landsdelen.</p>
-3 Store negative konsekvenser	<p>Inngrepene gjør at mangfoldet og opplevelsesverdien i deler av området blir berørt.</p> <p>Vassdragsområdet er et av de få gjenværende relativt urørte vassdragsområder innenfor regionen, men det fins alternative områder, selv om disse kan være av mindre verdi.</p> <p>De planlagte inngrepene virker til en viss grad inn på dagens bruk, og det finnes få alternative områder av samme kvalitet.</p>
-2 Middels neg. konsekvenser	<p>Det er beskjedne friluftslivsinteresser knyttet til utbyggingsområdet.</p> <p>Inngrepene er av begrenset omfang slik at opplevelsesverdiene ikke blir vesentlig berørt.</p> <p>Dagens bruk blir bare i noen grad berørt, og det finnes gode alternative områder innenfor region og lokalsamfunn.</p>
-1 Små negative konsekvenser	<p>Vassdragsområdet har liten verdi for friluftslivet. Vassdragsområdet inneholder ikke opplevelsesverdier av betydning.</p> <p>Reguleringen virker i liten grad inn på dagens bruk, og det finnes gode, i enkelte tilfelle bedre, alternative områder.</p>
0 Ingen konsekvenser	<p>Friluftslivsinteressene i vassdragsområdet berøres ikke eller i helt ubetydelig grad.</p>

VEDLEGG 4

Ved en vektlegging av de tre verdimålene samt en regional helhetsvurdering, skal en verdi- og konsekvensvurdering foretas med bakgrunn i faggruppens kriterieoppsett (vedlegg 2 og 3).

For hver av hovedparametrene har en satt opp en firedelt skala for verdivurderingene. Summen av de enkelte verdivurderinger for opplevelse, egnethet og bruk skal munne ut i en vurdering av områdets verdi for friluftsliv/utendørsaktiviteter. Den regionale helhetsvurdering trekkes inn i tillegg til de tre hovedparametrene.

Den firedelte skala for de tre hovedparametrene er som følger:

OPPLEVELSE

- Svært store opplevelsesmuligheter
- Store opplevelsesmuligheter
- Middels store opplevelsesmuligheter
- Små opplevelsesmuligheter

EGNHETHET

- Svært godt egnet
- Godt egnet
- Middels godt egnet
- Lite egnet
- - (ingen)

DAGENS BRUK

- Svært mye brukt
- Mye brukt
- Middels stor bruk
- Liten bruk
- - (ingen)

REGIONAL BETYDNING FOR FRILUFTSLIV

- svært stor
- stor
- middels stor
- liten
- - (ingen)

Vassdragsforsk

Program for naturforvaltning
Opprettet av Norges
allmennvitenskapelige forskningsråd

Deres ref.

Vår ref.

Dato:

AK/RF

19. januar 1987

VEDRØRENDE VANNKRAFTREGULERING I HOMLA

Vassdragsforsk har fått i oppdrag å utrede om friluftslivsinteressene i området omkring Homlas nedbørfelt, samt gi en vurdering av eventuelle konoflikter mellom friluftslivsinteressene og regulering av Homlavassdraget.

I denne forbindelsen synes vi det er viktig også å foreta en spørreundersøkelse blant lokalbefolkningen og hytteeiere i tilknytning til dette området. Dette for å finne ut i hvilken grad, og hvilke deler av området som brukes til friluftsliv.

Resultatene av undersøkelsen vil ikke bare ha betydning for rapporten om Homla, den vil også inngå i et langsiktig forsknings- og utredningsarbeid om friluftsliv i vannressursforvaltningen. Derfor vil enkelte spørsmål være av mer generell art, og ikke bare angå Homla-prosjektet som sådan. Resultatene kan også få betydning for hvordan sentrale og lokale myndigheter planlegger vannressurser og friluftsliv i fremtiden.

Det ville derfor være fint om du tok deg tid til å fylle ut dette spørreskjemaet og returnere det i vedlagte, frankerte svarkonvolutt innen 5. februar.

Alle opplysningene vil bli behandlet konfidensielt.

Dersom du ønsker flere opplysninger, ta kontakt med Anne Kroken på telefon 02-45 46 84.

På forhånd takk for hjelpen!

Vennlig hilsen

Anne Kroken

Kontoradresse:
Rom U161
Kristine Bonnevis hus
Universitetet i Oslo

Postadresse:
Universitetet i Oslo
Boks 1037, Blindern
0315 OSLO 3

Telefon:
(02) 45 46 84

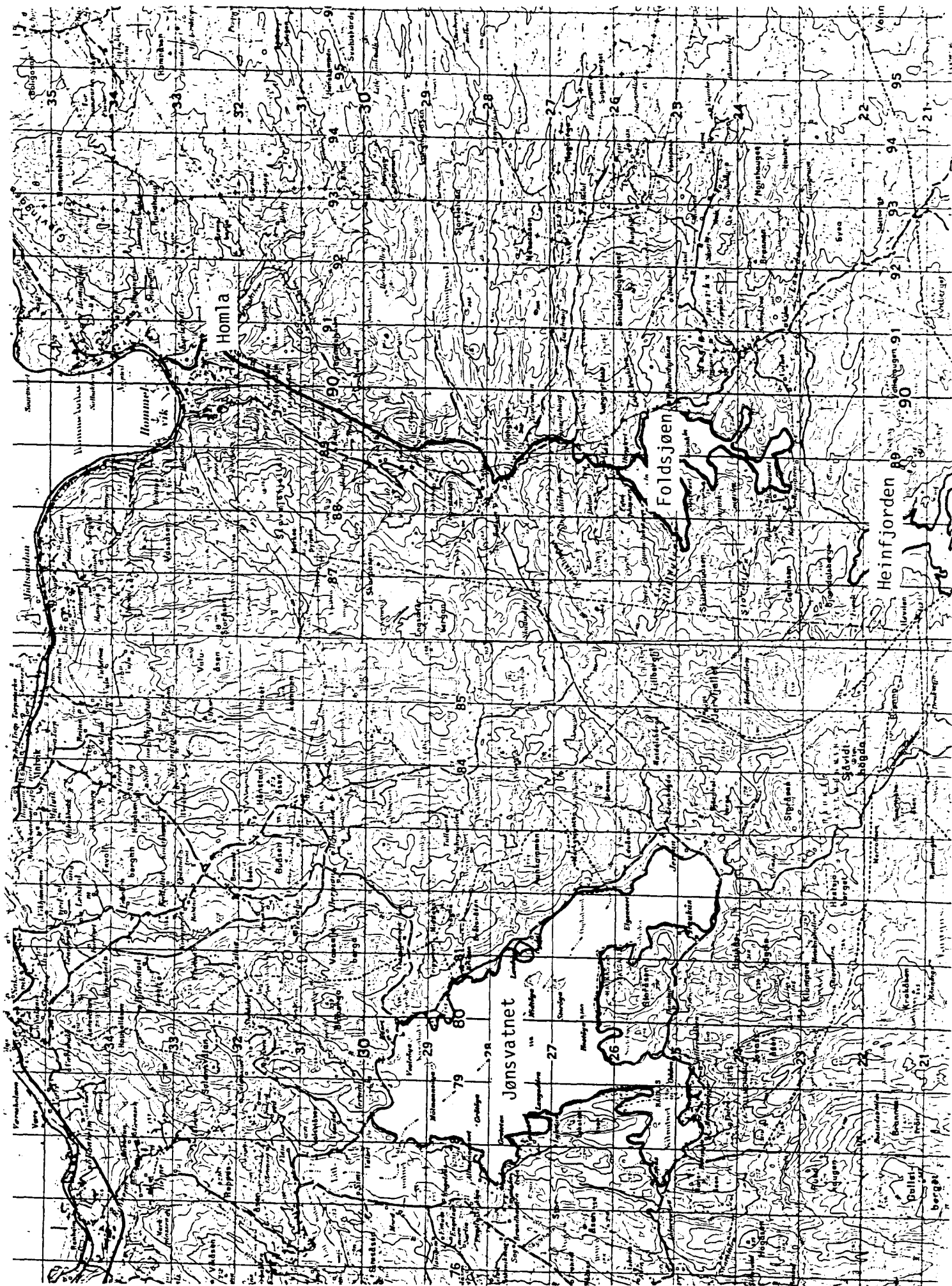
ORIENTERING OM PROSJEKTET.

En utbygging av Homlavassdraget vil omfatte følgende:

1. Et reguleringsmagasin i Foldsjøen (allerede bygget).
2. Foldsjøen kraftverk med inntak i Foldsjøen.
3. Storfossen kraftverk med inntak og dam på toppen av Storfossen og avløp i Homla nedenfor Dølanfossen.

Foldsjøen vil bli regulert med 5 m mellom høyeste og laveste vannstand. Inntaket til Foldsjøen kraftverk plasseres i Foldsjøen hvorfra det føres en ca. 470 m lang tunnel ned til kraftstasjonen som blir liggende på vestre side av elva ved foten av det konsentrerte fossefallet.

Fra Foldsjøen kraftverk renner vannet i elva ned til inntaksbassenget for Storfossen kraftverk. På toppen av Storfossen bygges det dam og inntak. Fra inntaket føres en ca. 700 m lang tunnel i fjell under Dølan gård ned til kraftstasjonen som tenkes plassert i dagen på østre side av elva ca. 100 m nedenfor foten av Dølanfossen. Dølanfossen og Storfossen vil i lengre perioder bli tørrlagt.

OM HUSHOLDNINGEN

1. Er du/dere bosatt?

- 1. Malvik kommune
- 2. Stjørdal kommune
- 3. Selbu kommune
- 4. Trondheim kommune
- 5. Trøndelag ellers
- 6. Østlandet ellers
- 7. Oslo/Akershus
- 8. Vestlandet
- 9. Nord-Norge

2. Er du

Hytteeier i området	ja	☐	nei	☐
Grunneier i området	ja	☐	nei	☐
"Lokal turbruker"	ja	☐	nei	☐
Bruker ikke området idet hele tatt	ja	☐		

3. Hvor stor en husholdningen i antall personer?

..... personer.

4. Husholdningens alder

Kryss av med antall personer i rubrikkene.

- 1. 67 år og eldre
- 2. 45-66 år
- 3. 25-44 år
- 4. under 25 år

5. Finnes det i husholdningen barn som bor hjemme i følgende alder?

Kryss av antallet i rubrikkene.

- 1. under 7 år
- 2. 7-14 år
- 3. 15 år og eldre

6. Yrke:

- 1. Ansatt i ind. bygg, anlegg, gruvedrift
- 2. Ansatt andre steder/virksomheter
- 3. Selvstendig i jordbruk, skogbruk, fiske
- 4. Andre selvstendige
- 5. Hjemmeværende husmor/husfar
- 6. Pensjonert/trygdet
- 7. Andre

OM HYTTA (gjelder hytteeiere)

7. Hvor ligger hytta?

.....
NB! Merk også av på vedlagte kart med *

8. Hvor lang er reisetiden fra hjemstedet til hytta?

Sommerstid ca. timer
Vinterstid ca. timer

9. Når ble hytta/fritidshuset bygget?

- før 1950
- 1950-1959
- 1960-1969
- 1970-1979
- etter 1979

10. Bruker du/dere hytta til

- Dagsopphold
- Helger, 1-3 dager
- Ferier

11. Har du/dere brukt hytta som utgangspunkt for flerdagers turer siste året, eller tidligere?

Siste året	ja	☐	nei	☐
Tidligere	ja	☐	nei	☐

FRILUFTSLIVSAKTIVITETER

12. Hvilke aktiviteter driver du/dere i området?

- Fotturer
- Jakt
- Fiske
- Skiturer
- Bærplukking
- Bading
- Padling
- Andre

13. Hovedaktiviteten sommer:
" vinter:

14. Hvor i området driver du/dere friluftsliv?

Tegn også inn på vedlagte kartkopi.

Sted:

Type aktivitet:

15. Er det noen områder du/dere synes er spesielt fine/attraktive?

- ja
- nei
- vet ikke

Hvilke:

Hvorfor:

16. Eier/disponerer husholdningen noe av følgende?

- Bil
- Robåt/kano o.l. som brukes i området
- Fritidsbåt med overnattingsmuligheter ombord
- Campingvogn
- Annet fritidshus i innlandet
- Annet fritidshus ved kysten

17. Hvor mange dager driver du/din familie friluftsliv i området?

Jan	Mai	Sept.
Feb.	Juni	Okt.
Mars	Juli	Nov.
April	August	Des.

18. Hvilken verdi mener du/din familie det har for deg/dere å drive ulike friluftslivsaktiviteter i området?

	Svært stor verdi	Stor verdi	Middels Stor verdi	Liten/ingen verdi
Fotturer
Skiturer
Jakt
Fiske
Bærplukking
Bading/soling
Padling
.....
.....

19. Driver du/dere friluftsliv i andre områder?

Ja Nei

Hvis ja, hvor?

- Andre lokale områder hvor
- Andre fjellområder
- I tilknytning til andre fritidseiendommer o.l.

Hvorfor:

20. Er du /din familie fornøyd eller misfornøyd med mulighetene til å utøve ulike friluftslivsaktiviteter?

	Fornøyd	delvis fornøyd	misfornøyd
gå på ski
gå fotturer
fiske
jakte
bærplukking

21. Hvilken verdi synes du/dere Storfossen og Bølanfossen har som attraksjon i landskapsbildet?

- Svært stor verdi
- Stor verdi
- Middels stor verdi
- Liten/ingen verdi

Hvorfor:

22. Hvilken betydning har det at disse fossene forsvinner ved en eventuell utbygging?

- Svært stor betydning at de bevares
- Stor betydning at de bevares
- Middels betydning at de bevares
- Liten/ingen betydning at de bevares
- Positiv betydning at de forsvinner

Hvorfor:

23. Vil det få noen konsekvenser for din/deres bruk av området til friluftsliv dersom kraftutbyggingsplanene blir gjennomført?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Eventuelt hvilken virkning:

VEDLEGG 6

Formål for friluftsliv nevnt i Generalplan Malvik kommune.

- Hundhammeren	Badeplass og dagsturområde.
Sjøfiske.
- Vikhammerlækka	Bade-/campingplass.
- Malvikbukta	Badeplass og dagsturområde.
Sjøfiske.
- Malvikodden-Storsand	Bade-/campingplass. Dagstur-
område. Sjøfiske.
- Midtsandan - Rota	Rekreasjon og sjøfiske.
- Flatholmene m.m.	Bade- og friluftsområde.
- Homla med bielver	Laks/sjøaufefiske. Rekreasjon.
- Brandåsen	Lysløype, bærturer, fotturer.
- Leistadåsen, Hønstadåsen	Skiløyper, innfallsport til
sterre naturområde. Mosjonstur.
- Grønberg	Lysløype. Utgangspunkt for turer
i marka. Merkede løyper.
- Vullusjøen	Hytte/servering. Utgangspunkt/
mål for turgåere. Vakre omgivelser
- Foldsjøen	Bading. Fiske. Vakre omgivelser.
- En rekke vann og elver i
sonene Malvik Vest og
Malvik Øst	Aure og rørfiske. Rekreasjon.
- Et godt merket løypenett	Se kart utgitt av Malvik komm.
Ungd. og Idretts-utvalg.
- Høyby	] Lagshytter.
- Lillebergfjellet	
- Ivermoen	
- Området omkring Draksten	Turområde. Fiske og skiterreng.

PUBLISERTE RAPPORTER

- Arsberetning 1975.
- Nr. 1 Naturvitenskapelige interesser i de vassdrag som behandles av kontaktutvalget for verneplanen for vassdrag 1975-1976. Dokumentasjonen er utarbeidet av: Cand.real. E. Boman, cand.real. P.E. Faugli, cand.real. K. Halvorsen. Særtrykk fra NOU 1976:15.
- Nr. 2 Faugli, P.E. 1976. Oversikt over våre vassdrags vernestatus. (Utgått)
- Nr. 3 Gjessing, J. (red.) 1977. Naturvitenskap og vannkraftutbygging. Foredrag og diskusjoner ved konferanse 5.-7. desember 1976.
- Nr. 4 Arsberetning 1976 - 1977. (Utgått)
- Nr. 5 Faugli, P.E. 1978. Verneplan for vassdrag. / National plan for protecting river basins from power development. Særtrykk fra Norsk geogr. Tidsskr. 31. 149-162.
- Nr. 6 Faugli, P.E. & Moen, P. 1979. Saltfjell/Svartisen. Geomorfologisk oversikt med verne vurdering.
- Nr. 7 Relling, O. 1979. Gaupnefjorden i Sogn. Sedimentasjon av partikulært materiale i et marint basseng. Prosjektleder: K. Nordseth.
- Nr. 8 Spikkeland, I. 1979. Hydrografi og evertebratfauna i innsjøer i Tovdalsvassdraget 1978.
- Nr. 9 Harsten, S. 1979. Fluvialgeomorfologiske prosesser i Jostedalsvassdraget. Prosjektleder: J. Gjessing.
- Nr. 10 Bekken, J. 1979. Kynna. Fugl og pattedyr. Mai - Juni 1978.
- Nr. 11 Halvorsen, G. 1980. Planktoniske og littorale krepsdyr innenfor vassdragene Etna og Dokka.
- Nr. 12 Moss, O. & Volden, T. 1980. Botaniske undersøkelser i Etnas og Dokkas nedbørfelt med vegetasjonskart over magasinområdene Dokkfløy og Rotvoll/Røssjøen.
- Nr. 13 Faugli, P.E. 1980. Kobbeltutbyggingen - geomorfologisk oversikt.
- Nr. 14 Sandlund, T. & Halvorsen, G. 1980. Hydrografi og evertebrater i elver og vann i Kynnavassdraget, Hedmark, 1978.
- Nr. 15 Nordseth, K. 1980. Kynna-vassdraget i Hedmark. Geofaglige og hydrologiske interesser.
- Nr. 16 Bergstrøm, R. 1980. Sjøvatnområdet - Fugl og pattedyr, juni 1979.
- Nr. 17 Arsberetning 1978 og 1979.
- Nr. 18 Spikkeland, I. 1980. Hydrografi og evertebratfauna i vassdragene i Sjøvatnområdet, Telemark 1979.
- Nr. 19 Spikkeland, I. 1980. Hydrografi og evertebratfauna i vassdragene på Lifjell, Telemark 1979.
- Nr. 20 Gjessing, J. (red.) 1980. Naturvitenskapelig helhetsvurdering. Foredrag og diskusjoner ved konferanse 17.-19. mars 1980.
- Nr. 21 Røstad, O.W. 1981. Fugl og pattedyr i Vegårsvassdraget.
- Nr. 22 Faugli, P.E. 1981. Tovdalsvassdraget - en fluvialgeomorfologiske analyse.
- Nr. 23 Moss, O.O. & Næss, I. 1981. Oversikt over flora og vegetasjon i Tovdalsvassdragets nedbørfelt.
- Nr. 24 Faugli, P.E. 1981. Grøa - en geofaglig vurdering.
- Nr. 25 Bogen, J. 1981. Deltaet i Veitastrondsvatn i Arøy-vassdraget.
- Nr. 26 Halvorsen, G. 1981. Hydrografi og evertebrater i Lyngdalsvassdraget i 1978 og 1980.
- Nr. 27 Lauritzen, S.-E. 1981. Innføring i karstmorfologi og speleologi. Regional utbredelse av karstformer i Norge.
- Nr. 28 Bendiksen, E. & Halvorsen, R. 1981. Botaniske inventeringer i Lifjellområdet.
- Nr. 29 Eldøy, S. 1981. Fugl i Bjerkreimsvassdraget i Rogaland, med supplerende opplysninger om pattedyr.
- Nr. 30 Bekken, J. 1981. Lifjell. Fugl og pattedyr.
- Nr. 31 Schumacher, T. & Løkken, S. 1981. Vegetasjon og flora i Grimsavassdragets nedbørfelt.

- Nr. 32 Arsberetning 1980.
- Nr. 33 Sollien, A. 1982. Hemsedal. Fugl og pattedyr.
- Nr. 34 Eie, J.A., Brittain, J. & Huru, H. 1982. Naturvitenskapelige interesser knyttet til vann og vassdrag på Varangerhalvøya.
- Nr. 35 Eidissen, B., Ransedokken, O.K. & Moss, O.O. 1982. Botaniske inventeringer av vassdrag i Hemsedal.
- Nr. 36 Drangeid, S.O.B. & Pedersen, A. 1982. Botaniske inventeringer i Vegår-vassdragets nedbørfelt.
- Nr. 37 Eie, J.A. 1982. Hydrografi og evertebrater i elver og vann i Grimsa-vassdraget, Oppland og Hedmark, 1980.
- Nr. 38 Del I. Halvorsen, G. 1982. Ferskvannsbiologiske undersøkelser i Joravassdraget, Oppland, 1980.
Del II. Blakar, I.A. 1982. Kjemisk-fysiske forhold i Joravassdraget (Dovrefjell) med hovedvekt på ionerelasjoner.
- Nr. 39 Nordseth, K. 1982. Imsa og Trya. Vurdering av geo-faglige interesser.
- Nr. 40 Arsberetning 1981.
- Nr. 41 Eie, J.A. 1982. Atnavassdraget. Hydrografi og evertebrater - En oversikt.
- Nr. 42 Faugli, P.E. 1982. Naturfaglige forhold - vassdragsplanlegging. Innlegg med bilag ved Den 7. nordiske hydrologiske konferanse 1982.
- Nr. 43 Sonerud, G.A. 1982. Fugl og pattedyr i Atnas nedbørfelt.
- Nr. 44 Jansen, I.J. 1982. Lifjellområdet - Kvartærgeologisk og geomorfologisk oversikt.
- Nr. 45 Faugli, P.E. 1982. Bjerkreimvassdraget - En oversikt over de geofaglige forhold.
- Nr. 46 Dalviken, K. & Faugli, P.E. 1982. Lomsdalsvassdraget - En fluvialgeomorfologisk vurdering.
- Nr. 47 Bjørnstad, G. & Jerstad, K. 1982. Fugl og pattedyr i Lyngdalsvassdraget, Vest-Agder.
- Nr. 48 Sonerud, G.A. 1982. Fugl og pattedyr i Grimsas nedbørfelt.
- Nr. 49 Bjerke, G. & Halvorsen, G. 1982. Hydrografi og evertebrater i innsjøer og elver i Hemsedal 1979.
- Nr. 50 Bogen, J. 1982. Mørkrivassdraget og Feigumvassdraget - Fluvialgeomorfologi.
- Nr. 51 Bogen, J. 1982. En fluvialgeomorfologisk undersøkelse av Joravassdraget med breområdet Snøhetta.
- Nr. 52 Bendiksen, E. & Schumacher, T. 1982. Flora og vegetasjon i nedbørfeltene til Imsa og Trya.
- Nr. 53 Bekken, J. 1982. Imsa/Trya. Fugl og pattedyr.
- Nr. 54 Wabakken, P. & Sørensen, P. 1982. Fugl og pattedyr i Joras nedbørfelt.
- Nr. 55 Sollid, J.L. (red.) 1983. Geomorfologiske og kvartærgeologiske registreringer med vurdering av verneverdier i 15 tiårsvernede vassdrag i Nord- og MidtNorge.
- Nr. 56 Bergstrøm, R. 1983. Kosånassdraget. Ornitologiske undersøkelser 1981.
- Nr. 57 Sørensen, P. & Wabakken, P. 1983. Fugl og pattedyr i Finnas nedbørfelt. Virkninger ved planlagt kraftutbygging.
- Nr. 58 Bekken, J. 1983. Frya. Fugl og pattedyr.
- Nr. 59 Bekken, J. & Mobæk, A. 1983. Ornitologiske interesser i Sjøkkundas utvidede nedbørfelt.
- Nr. 60 Skattum, E. 1983. Botanisk befaring av 11 vassdrag på Sør- og Østlandet. Rapport til Samlet plan for forvaltning av vannressursene.
- Nr. 61 Eldøy, S. & Paulsen, B.-E. 1983. Fugl i Sokndalsvassdraget i Rogaland, med supplerende opplysninger om pattedyr.
- Nr. 62 Halvorsen, G. 1983. Hydrografi og evertebrater i Kosånassdraget 1981.
- Nr. 63 Drangeid, S.O.B. 1983. Kosåna - Vegetasjon og Flora.
- Nr. 64 Halvorsen, G. 1983. Ferskvannsbiologiske undersøkelser i Råkåvatn-området, Lom og Skjåk, Oppland.

- Nr. 65 Eidissen, B., Ransedokken, O.K. & Moss, O.O. 1983. Botaniske undersøkelser i Finndalen.
- Nr. 66 Spikkeland, I. 1983. Hydrografi og evertebratfauna i Sokndalsvassdraget 1982.
- Nr. 67 Sjulsen, O.E. 1983. Sokndalsvassdraget - En geofaglig vurdering.
- Nr. 68 Bendiksen, E. & Moss, O.O. 1983. Søkkunda og tilgrensenade vassdrag. Botaniske undersøkelser.
- Nr. 69 Jerstad, K. 1983. Fugl og pattedyr i Hekkfjellområdet, Lyngdalsvassdraget.
- Nr. 70 Bogen, J. 1983. Atnas delta i Atnsjøen. En fluvialgeomorfologisk undersøkelse.
- Nr. 71 Bekken, J. 1984. Øvre Glomma. Ornitologiske interesser og konsekvenser av planlagt utbygging.
- Nr. 72 Drangeid, S.O.B. 1984. Botaniske undersøkelser av Sokndalsvassdraget.
- Nr. 73 Pedersen, A. & Drangeid, S.O. 1984. Flora og vegetasjon i Lyngdalsvassdragets nedbørfelt.
- Nr. 74 Sjulsen, O.E. 1984. Søkkunda, Hedmark fylke. Beskrivelse og vurdering av geofaglige forhold og interesser.
- Nr. 75 Skattum, E. 1984. Botanisk befaring av 4 områder i Hedmark. Rapport til Samlet plan for forvaltning av vannressursene.
- Nr. 76 Hveem, B. & Hvoslef, S. 1984. Flora og vegetasjon i Horgavassdraget, Buskerud.
- Nr. 77 Husebye, S. 1985. Finnassdraget i Oppland fylke; en fluvialgeomorfologisk undersøkelse og geofaglig vurdering.
- Nr. 78 Halvorsen, G. 1985. Hydrografi og strandlevende krepsdyr i Øvre Glommaområdet.
- Nr. 79 Bergstrøm, R. 1985. Ornitologiske undersøkelser i Kilåvassdraget, Fyresdal, 1984.
- Nr. 80 Halvorsen, G. 1985. Hydrografi, plankton og strandlevende krepsdyr i Kilåvassdraget, Fyresdal, sommeren 1984.
- Nr. 81 Steinnes, A. & Hveem, B. 1985. Vegetasjon og flora i Kilåvassdraget, Telemark.
- Nr. 82 Halvorsen, G. 1985. Ferskvannsbiologiske undersøkelser i vassdragene Imsa og Trya, Hedmark fylke.
- Nr. 83 Steinnes, A. 1985. Flora og vegetasjon i Øvre Otra, Aust-Agder.
- Nr. 84 Gjessing, J. (red.) 1985. Forsknings- og referansevassdrag. Foredrag og diskusjoner ved seminar 17. - 19. april 1985.
- Nr. 85 Toftdahl, H. 1985. Friluftsliv Nyset-Steggje. Fagrapport for friluftsliv med verdi- og konsekvensvurdering av tilleggsprosjekt i Nyset- og Steggje-vassdragene.
- Nr. 86 Sjulsen, O.E. & Faugli, P.E. 1985. Geofaglig befaring av 11 vassdrag på Sør- og Østlandet. Rapport til Samlet plan for vassdrag prosjektet.
- Nr. 87 Sjulsen, O.E. & Andersen, Ø.B. 1985. Kilåvassdraget. Beskrivelse og vurdering av de geofaglige forhold.
-
- Nr. 88 Andersen, Ø.B. & Faugli, P.E. 1986. Landskap - Takrenne vest, Jostedal.
- Nr. 89 Faugli, P.E., Andersen, Ø.B., Husebye, S. & Sjulsen, O.E. 1986. Vassdragsreguleringer og geofag. En oversikt over kunnskapsnivået.
- Nr. 90 Toftdahl, H. 1986. Friluftsliv og andre utendørsaktiviteter langs vestsiddeelvene i Jostedal.
- Nr. 91 Husebye, S. & Faugli, P.E. 1986. Flerbruksplan for vassdrag i Gudbrandsdalen, fluvialgeomorfologisk oversikt.
- Nr. 92 Elven, R. & Hveem, B. 1986. Øvre Glåma. Botaniske verdier og konsekvenser av planlagt utbygging.
- Nr. 93 Bekken, J. 1986. Brokke Aust-Agder. Ornitologi- og viltinteresser.
- Nr. 94 Vistad, O.I. 1986. Friluftsliv i Jørpelandsvassdraget. Ei verdi- og konsekvensvurdering i samband med konsesjonssøknaden for vassdraget.

- Nr. 95 Walseng, B. & Halvorsen, G. 1986. Flerbruksplan for vassdrag i Gudbrandsdalslågen, limnologisk oversikt.
- Nr. 96 Halvorsen, G. 1986. Kilåvassdraget, Telemark fylke. Forventede endringer i vannkvaliteten som følge av planlagt kraftutbygging.
- Nr. 97 Moss, O.O. & Skattum, E. 1986. Vegetasjon og flora i Atnas nedbørfelt.
- Nr. 98 Faugli, P.E. & Husebye, S. 1986. Anvendt fluvialgeomorfologi innen vannbruksplanlegging. Vassdragsutbygging og aktive fluviale prosesser - belyst ved eksempler. Foredrag holdt ved NHP - symposium i København 6.-8.2.1986.
- Nr. 99 Nordseth, K. 1986. Øvre Glomma. En geomorfologisk og hydrologisk vurdering.
- Nr. 100 Husebye, S. & Faugli, P.E. 1986. Jostedøla - Utbygging/vern/forskning - En fluvialgeomorfologisk analyse.
- Nr. 101 Bergstrøm, R. 1986. Viltundersøkelser i Kosånassdraget, Agderfylkene 1985.
- Nr. 102 Flugsrud, K. 1986. Flerbruksplan for vassdrag i Gudbrandsdalen - Oversikt over botaniske undersøkelser.
- Nr. 103 Husebye, S. & Hole, L.E. 1986. Flerbruksplan for vassdrag i Gudbrandsdalen - Fluvialgeomorfologisk befaring og vurdering.
- Nr. 104 Walseng, B., Brittain, J.E. & Halvorsen, G. 1986. Flerbruksplan for vassdrag i Gudbrandsdalen - Limnologiske befaring, september 1985 og juli 1986.
- Nr. 105 Halvorsen, G. 1986. Flerbruksplan for vassdrag i Gudbrandsdalen - Vurdering av delvassdragenes type- og referanseverdi. Oversikt over faglige interessante elvestrekninger/lokaliteter.
- Nr. 106 Toftdahl, H. 1986. Friluftsliv og andre utendørsaktiviteter langs Kosåna i Agder-fylkene.
- Nr. 107 Andersen, Ø.B. 1986. Landskapsvurdering i forbindelse med planlagt vassdragsregulering i Kosånassdraget, i Agder-fylkene.
- Nr. 108 Halvorsen, G. & Husebye, S. 1986. Konsekvenser for de naturvitenskapelige interesser av en utbygging etter alternativ B2B, Øvre Otta og alternativ B2, Nedre Otta og av utvidelsen ved Nedre Vinstra Kraftverk.
- Nr. 109 Lauritzen, S.-E. 1986. Ingeniørgeologi og karstlekkasje i Glomdalen.
- Nr. 110 Toftdahl, H. 1987. Friluftsliv og turisme på Jostedalsbreen og i dens tilgrensende områder.
- Nr. 111 Toftdahl, H. 1987. Friluftsliv og andre utendørsaktiviteter langs Mokså i Gudbrandsdalen.
- Nr. 112 Bækken, B.T. 1987. Tisleia/Abjøra - Ornitologiske interesser og konsekvenser av planlagt utbygging.
- Nr. 113 Walseng, B. & Halvorsen, G. 1987. Vannkjemi og krepsdyr i Abjøra- og Reinassdraget, Oppland fylke.
- Nr. 114 Andersen, Ø.B. 1987. Abjøra, Oppland fylke. En analyse og vurdering av de geofaglige forhold og interesser.
- Nr. 115 Schartau, A.K. 1987. Dyreplankton i Rondvatn og øvre deler av Atnassdraget, 1986.